

METODIKA **pro vznik a certifikaci národního geoparku v České republice**

Článek 1 Úvodní ustanovení

1.1 Záměr metodiky

Tato metodika vymezuje závazný postup pro dosažení a obhájení statutu národní geopark v České republice a udělení certifikátu.

1.2 Cílové skupiny

Členové Rady národních geoparků a řídicí subjekt geoparku, který usiluje o získání či obhájení certifikátu národní geopark.

1.3 Výchozí a navazující dokumenty

Tato metodika vychází z Charty národních geoparků ČR (Příloha 2), ze Směrnice k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark (Příloha 3), z Postupu provádění mentorství a inspekce v kandidátských geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy (Příloha 14). Navazují na ni další metodiky, doporučující postupy ochrany a interpretace geologického a souvisejícího krajinného dědictví a také rozvoj kvality aktivit, služeb a infrastruktury geoparku (viz článek 8).

1.4 Právní aspekty geoparku

Geopark není žádná kategorie chráněného území, není nijak upraven právním řádem ČR ani mezinárodním právem. Z poslání a pravidel formulovaných v Chartě národních geoparků (a též v Chartě evropských geoparků a Chartě globálních geoparků) k níž geoparky usilující o příslušný titul (národní geopark, evropský geopark, globální geopark) dobrovolně přistupují, je však zřejmé, že jejich území by měla být příkladem v důsledném dodržování právních norem ochrany přírody a krajiny, kulturního a přírodního dědictví apod.

1.5 Další rozvoj metodiky

Tato metodika bude v souladu s dynamickým rozvojem geoparků dále rozvíjena Radou národních geoparků, přičemž bude vždy doplněno aktuální číslo revize a případně doplněn i kolektiv autorů metodiky.

Článek 2 Vymezení pojmů a zavedení používaných zkratk

Pojmy relevantní pro výklad v metodice byly zpracovány zejména podle výkladového slovníku ZELENKA – PÁSKOVÁ (2012) a jsou uvedeny v příloze (Příloha 1 Vymezení relevantních pojmů).

Následující zkratky mohou být v textu a schématech využity jako alternativa plného textu: „CR“ pro cestovní ruch, „RNG“ pro Radu národních geoparků, „NG“ pro národní geopark a „KG“ pro kandidátský geopark.

Článek 3

Základní východiska metodiky

3.1. Základními východisky metodiky jsou:

- a. Klíčová role interpretace dědictví Země, zejména geologického a souvisejícího biotického a kulturního dědictví, a to s využitím znalostí odborníků v geovědách (a vědách o Zemi obecněji) a také místních tradičních znalostí.
- b. Administrativní funkce a praktická činnost Rady národních geoparků v celém procesu certifikace národních geoparků (metodická, koordinační, poradenská).
- c. Zavedení kategorie kandidátský geopark na období max. 5 let, což umožní dokončení přípravy na certifikaci pro národní geopark.
- d. Získání certifikátu národního geoparku pouze na období 4 let, v němž je národní geopark průběžně hodnocen a na konci tohoto období revalidován pro získání certifikátu na další období.
- e. Aplikace přístupů managementu kvality v celém procesu certifikace a revalidace.
- f. Zapojení do sítí geoparků na různých geografických úrovních (národní, kontinentální, globální) a sdílení příkladů dobré praxe
- g. Budování zdola se zapojením místních obyvatel, geopark vzniká na podnět místních skupin a s podporou místní samosprávy.

Článek 4

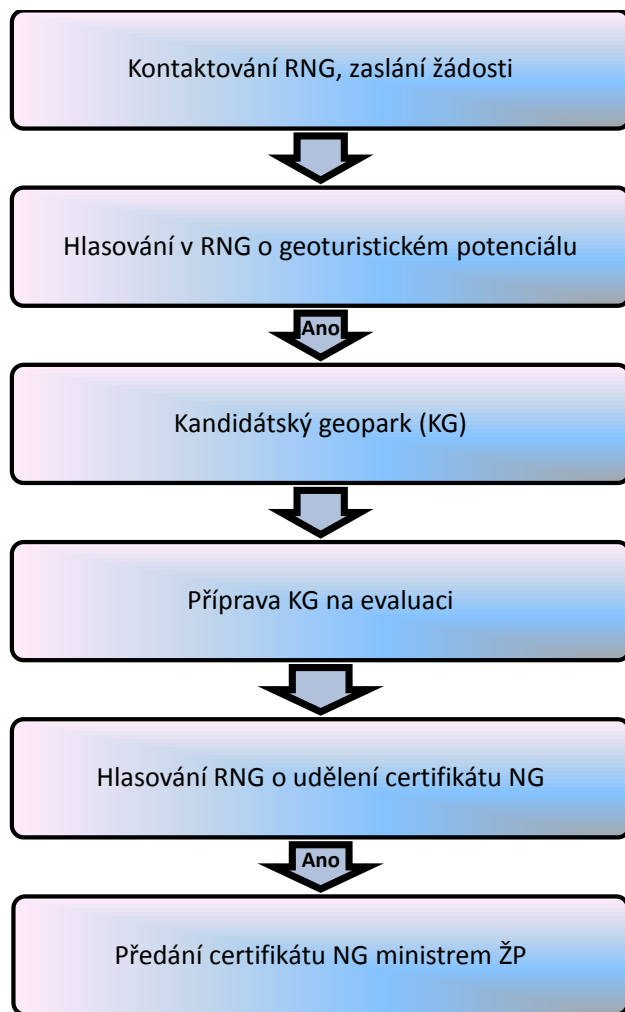
Proces certifikace národního geoparku a jeho opakované revalidace

4.1 Proces certifikace národního geoparku a jeho opakované revalidace je znázorněn na Obr. 2 a má dvě základní části – vlastní vznik národního geoparku (Obr. 1) a opakované revalidace certifikátu národního geoparku (cyklický proces v Obr. 2).

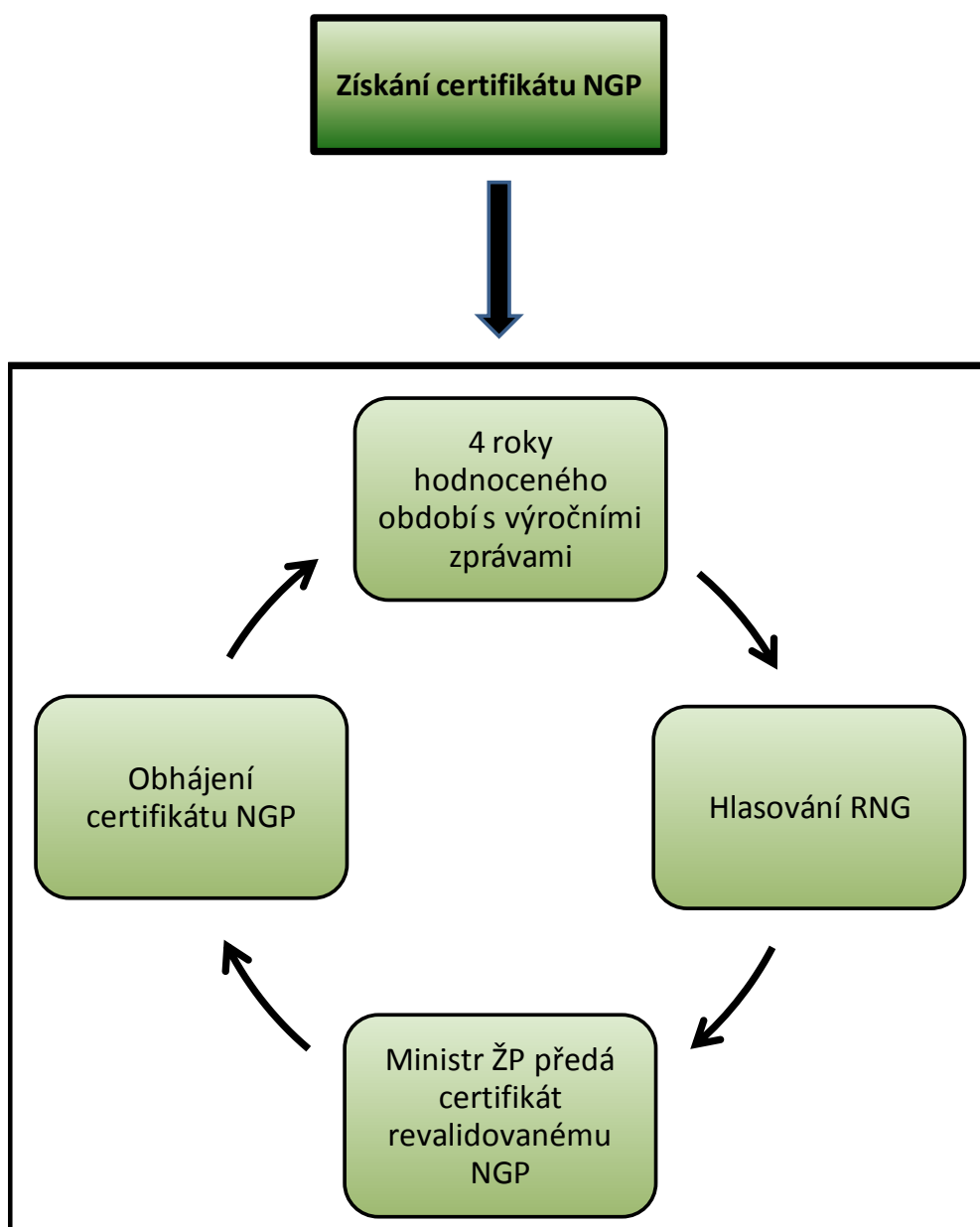
4.2 Vznik národního geoparku kombinuje vlastní přípravu managementu geoparku, rozhodování Rady národních geoparků a garanci certifikace ministrem životního prostředí ČR.

4.3 Předpoklady:

- a. Území již funguje jako geopark – národní geopark nemůže vzniknout na zelené louce.
- b. Území je Radou národních geoparků uznáno jako kandidátský geopark, je tedy uznán geoturistický potenciál jeho území.
- c. Řídící subjekt připravovaného geoparku může začít usilovat o získání certifikátu národního geoparku.

Obr. 1 Proces vzniku národního geoparku. Zdroj: ZELENKA, vlastní zpracování

Obr. 2 Proces vzniku národního geoparku a jeho opakované revalidace.
Zdroj: ZELENKA, vlastní zpracování

Článek 5

Proces přípravy a certifikace národního geoparku

5.1. Proces vzniku národního geoparku je rozdělen do několika etap (Obr. 1), z nichž některé obsahují rozhodování o dalším pokračování celého procesu:

- a. Řídící subjekt připravovaného geoparku postupuje podle „Informačního minima při zahájení přípravy geoparku“, resp. jeho certifikaci na národní geopark, a také návrhu Směrnice MŽP č. xx/2014 k zabezpečení jednotného postupu rezortu při

- nominaci území na národní geopark (dále jen „směrnice“)¹, které jsou přílohou této metodiky (viz Příloha 11 a Příloha 3).
- b. Řídící subjekt připravovaného geoparku kontaktuje Radu národních geoparků a konzultuje s ní záměr vzniku národního geoparku.
 - c. Řídící subjekt připravovaného geoparku zašle žádost Radě národních geoparků, zpracovanou podle směrnice. Doporučenou součástí žádosti je zpracovaný „Projekt přípravy národního geoparku“, vycházející z metodiky jeho zpracování, viz Příloha 12.
 - d. V Radě národních geoparků proběhne hlasování o „geoturistickém potenciálu“ území. Pokud Rada národních geoparků odsouhlasí, že území má dostatečný „geoturistický potenciál“, udělí mu titul „kandidátský geopark“ a určí mu dva mentory z řad členů Rady národních geoparků, specializované na geologii a na geoturismus a regionální rozvoj.
 - e. Řídící subjekt kandidátského geoparku připraví během kandidátského období (nejdéle 5 let) nominační dokument (viz Příloha 14 Postup provádění mentorství a inspekce v kandidátských a národních geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy) a zašle ho Radě národních geoparků.
 - f. Rada národních geoparků vyšle dva pověřené mentory/inspektory na hodnotící misi. Ti po skončení hodnotící mise připraví pro Radu národních geoparků hodnotící zprávu, vycházející ze sebehodnotící zprávy řídicího subjektu geoparku u kandidátského geoparku a z šetření v kandidátském geoparku (podle šablony v příloze, viz Příloha 16 Sebehodnocení kandidátských geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy). Hodnotící zpráva obsahuje hodnocení aktuálního stavu připravenosti geoparku ve všech hlavních oblastech a také návrhy pro revalidační období a je vypracována podle „Postupu provádění mentorství a inspekce v kandidátských geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy“, viz Příloha 14 této metodiky.
 - g. Rada národních geoparků hlasuje o připravenosti geoparku a udělení certifikátu národní geopark. Pokud je udělení certifikátu národní geopark odhlasováno, Rada národních geoparků doporučí ministrovi životního prostředí ČR udělení certifikátu.
 - h. Ministr životního prostředí ČR slavnostně předá certifikát národní geopark (odpovědnému zástupci geoparku).

Článek 6

Rozvíjení a dokumentování služeb národního geoparku

- 6.1. Rozvíjení a dokumentování služeb národního geoparku je dlouhodobý systematický proces, začínající před získáním certifikátu národního geoparku a pokračující po celou dobu jeho existence.
- 6.2. Službami, které jsou rozvíjeny na území geoparku, jsou vždy:

¹ V současnosti je platná Směrnice MŽP č.6/2007, v praxi se však využívá již tato směrnice ve fázi návrhu.

- a. Informační systém geoparku, zahrnující minimálně webové stránky a tištěné informační materiály. Doporučený postup pro informační systém geoparku je popsán v „Metodice pro informační systém geoparku“, doporučený postup pro tvorbu tištěných informačních materiálů je popsán v „Metodice pro tvorbu tištěných průvodců územím geoparku“.
 - b. Průvodcovské služby, založené na místních a specializovaných průvodcích – geoprůvodcích. Doporučený postup pro realizaci školení geoprůvodců je popsán v „Metodice pro způsob realizace a obsah školení geoprůvodců v českém jazyce a v dalších jazycích“.
 - c. Vytvoření (alternativně): geologické expozice, geostezky, 3D modelu, návštěvnického centra s interpretací místního geologického a kulturního dědictví. Doporučený postup pro vytváření geologických expozic a naučných geostezek je popsán v „Metodice pro tvorbu geologických expozic a naučných geostezek“, doporučený postup pro vytváření a provozování návštěvnických center geoparků je popsán v „Metodice pro návštěvnická centra geoparků“.
- 6.3. Dalšími službami, které mohou být rozvíjeny na území geoparku, jsou např.:
- a. Předvádění a expozice místních řemesel, lidových tradic, zapojení místních pamětníků
 - b. Vytváření naučných stezek s tematikou flóry a fauny, s interpretací zaměřenou na propojení flóry a fauny s neživou přírodou.
 - c. Nabídka místní gastronomie z místních produktů, pokud možno i s geovýkladem.
 - d. Lázeňské služby s geovýkladem (původ pramenů, léčivé rašeliny apod.).
 - e. Informace o historických stavbách a jejich stavebních a dekorativních materiálech, postupech, zdrojích kamene a kamenickém řemesle.
- 6.4. Při realizaci služeb na území geoparku jsou tyto koncipovány s ohledem na udržitelný CR a v rámci možností (technických, finančních, popř. dalších) přiměřeně pro ohrožené skupiny občanů (senioři, handicapovaní vč. asistencí – metodika viz ANONYM, 2014; rodiny s dětmi). Významná je snaha o dosažení co nejvyšší možné míry bezbariérovosti území geoparku, nebo jeho části.
- 6.5. Podmínky pro realizaci služeb v bodě 6.4 deklaruje a vytváří management geoparku, a to nejlépe již ve stádiu jejich projektové přípravy.
- 6.6. Na území geoparku jsou na základě jednotlivých služeb vytvářeny ucelené produkty. Pro společný marketing produktů geoparků a pro inspiraci řídicích subjektů geoparku u dalších geoparků jsou tyto produkty popisovány a evidovány s využitím formuláře v příloze této metodiky (viz Příloha 13 Formulář pro úspěšný produkt geoparku).

Článek 7

Proces revalidace národního geoparku

- 7.1. Revalidační proces se opakuje ve 4-letých cyklech, případně končí vyřazením (nebo vystoupením) území ze sítě národních geoparků.
- 7.2. Rada národních geoparků určí dva nové mentory z řad členů Rady národních geoparků, specializované na geologii a na CR a regionální rozvoj.
- 7.3. Řídící subjekt národního geoparku rozvíjí své služby s využitím „konzultačního servisu“ jemu určených mentorů. Mentoři přitom vycházejí z doporučení, které uvedli ve své zprávě předchozí inspektoři (mentori) při certifikaci či předchozí revalidaci.
- 7.4. Řídící subjekt národního geoparku zpracovává každoročně do konce ledna výroční zprávu, jejíž povinnou součástí je popis aktivit, kterými reaguje na připomínky z hodnotící zprávy. Obsah výroční zprávy je uveden v příloze (Příloha 15). Pro popis aktivit geoparku je vhodné využívat benchmarking. Při hodnocení aktivit, kterými reaguje Řídící subjekt geoparku národního geoparku na připomínky z hodnotící zprávy, využívá Rada národních geoparků vizuální markery (viz Tab. 1, sloupec indikátor míry vyřešení). Význam vizuálních markerů: červená – nesplněno, žlutá – splněno z 1/4, hnědá – splněno z 1/2, modrá – splněno ze 3/4, zelená – zcela splněno.
- 7.5. V průběhu 4 roku hodnoceného období připraví řídící subjekt národního geoparku revalidační dokument, který zašle Radě národních geoparků jako základní podklad pro prodloužení certifikátu národního geoparku. Jeho základem je „Sebehodnocení revalidovaných geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy“ (Příloha 6).
- 7.6. Rada národních geoparků vyšle dva pověřené mentory/inspektory, kteří celé období na území národního geoparku působili na hodnotící misi. Pověření inspektoři připraví pro Radu národních geoparků hodnotící zprávu (Příloha 5) včetně nových doporučení pro následující revalidační období.
- 7.7. Rada národních geoparků hlasuje o udělení certifikátu národnímu geoparku na další 4 roky. Pokud je udělení certifikátu na další 4 roky odhlasováno, Rada národních geoparků doporučí ministrovi životního prostředí ČR udělení tohoto certifikátu.
- 7.8. Je zahájena další perioda revalidace.

Tab. 1 Hodnocení způsobu řešení připomínek z hodnotitelské zprávy. Sloupec „Indikátor míry vyřešení připomínky“ využívá barevného značení (viz bod 7.4).

Číslo a text připomínky	Způsob jejího řešení	Indikátor míry vyřešení připomínky
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Článek 8

Závěrečná ustanovení

Na předloženou „Metodiku pro vznik a certifikaci národního geoparku v České republice“ navazují zejména následující metodiky:

- Metodika pro způsob realizace a obsah školení geoprůvodců v českém jazyce a v dalších jazycích (ZELENKA, 2014a),
- Metodika pro tvorbu geologických expozic a naučných geosteze (ZELENKA, 2014b),
- Metodika vymezující roli, znalosti a kompetence geoprůvodců a způsob rozvíjení jejich kompetencí (ZELENKA, 2014c),
- Metodika pro tvorbu tištěných průvodců územím geoparku (ZELENKA, 2014d),
- Metodika pro návštěvnická centra geoparků (ZELENKA, 2014e),
- Metodika pro informační systém geoparku (ZELENKA, 2014f),
- Metodika pro inventarizaci geologických a geomorfologických útvarů (KUBALÍKOVÁ, 2012).

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem xxxxxx a je....

Odborný gestor: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Zpracovatel: Prof. RNDr. Josef Zelenka, CSc., Ing. Martina Pásková

Ministr

Použité a doporučená zdroje:

- [1] ANONYM (2014): Stezky a rekreační infrastruktura pro handicapované osoby. [online], [cit. 27. 06. 2014], dostupné na WWW: <http://www.utok.cz/node/165>
- [2] BEE TAGG (2013): Co je BeeTagg a QR-Code, [online], [cit. 14. 11. 2013], dostupné na WWW: <http://kojakovice.cz/informace-do-mobilu-beetagg-qr-code>
- [3] BENDER, B., EDMONDS, M. (1992): *Stonehenge: whose past? What past?* Tourism Management, Vol. 13, No. 4, pp. 355-357, ISSN 0261-5177
- [4] DOWLING, R., NEWSOME, D. eds. (2012): *Geotourism*. Elsevier, Oxford, 352 str.
- [5] GRAY M. (2013): *Geodiversity: Valuing and conserving abiotic nature*. Wiley, 512 str.
- [6] KUBALÍKOVÁ, L. (2012): *Koncepce geomorphosites v kontextu ochrany neživé přírody*, ISBN 978-80-7372-932-5, 100 str.
- [7] NÁRODNÍ GEOPARK (2012): (online), [cit. 11. 5. 2013]. Dostupné na WWW: <<http://www.geology.cz/narodnigeoparky>> .
- [8] PETRÁNEK, J. A KOL. (2011): *Geologická encyklopedie on-line*. Česká geologická služba, <online>, [cit. 11.11.2013], dostupné na WWW: www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl

- [9] QR-Code (2013): Venkovské muzeum Kojákovice, QR kód, [online], [cit. 14. 11. 2013], dostupné na WWW: <http://kojakovice.cz/imgs/tagglist-124%20QR.jpg>
- [10] ZELENKA, J. (2014a): Metodika pro způsob realizace a obsah školení geoprůvodců v českém jazyce a v dalších jazycích, MŽP ČR, 16 str.
- [11] ZELENKA, J. (2014b): Metodika pro tvorbu geologických expozic a naučných geostezek, MŽP ČR, 8 str.
- [12] ZELENKA, J. (2014c): Metodika vymezující roli, znalosti a kompetence geoprůvodců a způsob rozvíjení jejich kompetencí, MŽP ČR, 9 str.
- [13] ZELENKA, J. (2014d): Metodika pro tvorbu tištěných průvodců územím geoparku, MŽP ČR, 7 str.
- [14] ZELENKA, J. (2014e): Metodika pro návštěvnická centra geoparků, MŽP ČR, 13 str.
- [15] ZELENKA, J. (2014f): Metodika pro informační systém geoparku, MŽP ČR, 19 str.
- [16] ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. (2012): Cestovní ruch. Výkladový slovník. Linde Praha, 2., přepracované vydání, 768 stran, ISBN 978-80-7201-880-2.

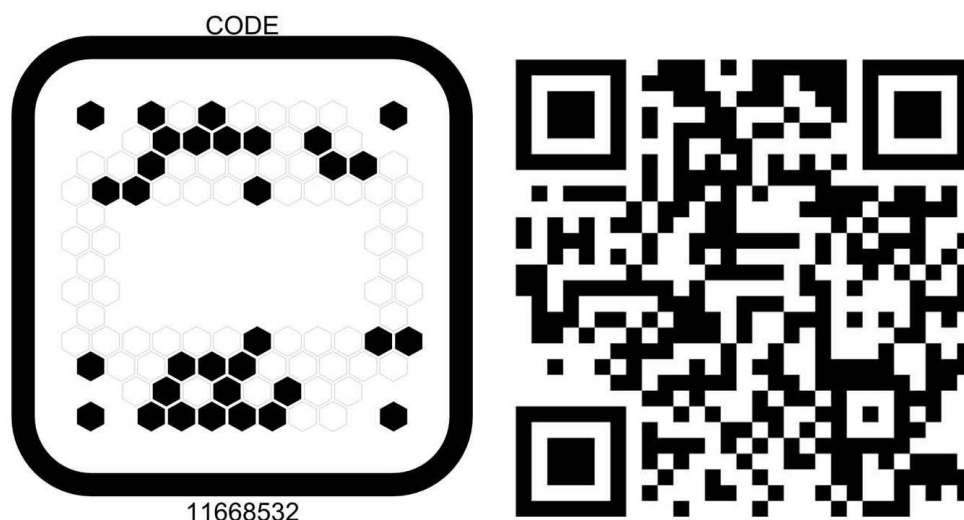
Přehled příloh

Příloha 1 Vymezení relevantních pojmů	10
Příloha 2 Charta národních geoparků České republiky	16
Příloha 3 Návrh Rady národních geoparků na Směrnici MŽP ČR č. xx/2014 k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark.	17
Příloha 4 Kritéria hodnocení území při nominaci na národní geopark	23
Příloha 5 Hodnotící zpráva Národního geoparku XY	25
Příloha 6 Sebehodnocení revalidovaných geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy	26
Příloha 7 Náležitosti nominační dokumentace k žádosti o udělení certifikátu národního geoparku.....	29
Příloha 8 Vzor žádosti o udělení certifikátu národního geoparku.....	31
Příloha 9 Vzor certifikátu národního geoparku	33
Příloha 10 Logo národních geoparků	34
Příloha 11 Informační minimum pro zahájení přípravy geoparku, resp. jeho certifikaci na národní geopark.....	35
Příloha 12 Projekt přípravy vzniku národního geoparku	36
Příloha 13 Formulář pro úspěšný produkt geoparku	40
Příloha 14 Postup provádění mentorství a inspekce v kandidátských a národních geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy.....	42
Příloha 15 Výroční zpráva Národního geoparku XY	47
Příloha 16 Sebehodnocení kandidátských geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy	49

Příloha 1 Vymezení relevantních pojmů

Pokud není uvedeno jinak, jsou následující pojmy zpracovány podle výkladového slovníku ZELENKA – PÁSKOVÁ (2012).

Bee Tagg je technologie pro interaktivní propojení mobilního zařízení s Internetem a je druhem lokálně kontextové služby. Po sejmutí (nejčastěji nafocení mobilním telefonem resp. jiným mobilním zařízením, např. PDA) speciálního obrázku ve formě dvourozměrné mozaiky BeeTagg kódu (Obr. 3) je aktivována akce – propojení na určitou webovou stránku, nebo zaslání obrazové či textové informace na displej mobilního telefonu, což je vždy vztaženo k danému místu. Na rozdíl od podobného QR kódu (Obr. 3) ho lze pro propojení s webem využít i na mobilním telefonu bez fotoaparátu, a to vložením doprovodné textové informace doplňující vlastní kód do telefonu. Rozšiřují se aplikace BeeTagg v cestovním ruchu, kterou je zejména vytváření virtuálních naučných stezek v chráněných územích a geoparcích (v ČR např. Český ráj) a prohlídkových tras ve městech propojením několika stanovišť vybavených BeeTagg, a to bez vizuálního znečištění přírodní i městské krajiny. Předávaná informace může být jednoduše uzpůsobena uživateli – nabídka několika kódů podle segmentu uživatele (např. děti, dospělí, odborníci) – a snadno aktualizována. Zavedení nevyžaduje vysoké náklady.

Obr. 3 Ukázka Beetaggu (vlevo) a QR-kódu (vpravo). Zdroj: BEETAGG (2013) a QR-CODE (2013)

benchmarking je jeden z marketingových nástrojů, spočívající v porovnávání kvality produktů nebo činností (procesů) vlastní organizace s konkurenčními produkty a konkurenčními organizacemi. Pro srovnání se nejčastěji vybírají špičkové produkty a organizace z oboru, resp. z jiných oborů (srovnávání oborově nespecifických procesů, produktů) a jeho cílem je zvýšení kvality a efektivity managementu i marketingu a zvýšení konkurenceschopnosti.

certifikace je proces ověření prokazující, že náležitě identifikovaný produkt, postup, kvalifikace pracovníka nebo služba jsou ve shodě s předepsanou normou nebo jiným normativním dokumentem, resp. ve shodě se specifikovanými požadavky (podle NČSN, 2007). V cestovním ruchu se certifikuje kvalita poskytovaných služeb CR a zařízení cestovního ruchu (ubytovací zařízení, stravovací zařízení aj.), produktů CR (např. Cyklisté vítáni,

Prázdniny na venkově), destinací CR (např. Evropská charta pro udržitelný cestovní ruch v chráněných územích spravovaný organizací EUROPARC, národní geopark, Evropský geopark pod patronací UNESCO), dosažení kvalifikačních požadavků (průvodce CR, místní průvodce aj.), splnění environmentálních požadavků a dodržení originálních postupů a místa původu (viz značení místních výrobků a služeb). Certifikace jsou zpravidla dočasné, revalidované v intervalech nejčastěji 1 – 5 let. Certifikace je významným marketingovým nástrojem a součástí image provozované služby, zařízení či destinace cestovního ruchu, jsou i tzv. dobrovolným nástrojem ochrany životního prostředí a projevem environmentální odpovědnosti.

Evropský geopark pod patronací UNESCO je území, které reprezentuje geologické dědictví Evropy a disponuje strategií udržitelného rozvoje. Geopark má jasně definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou a osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat poslání geoparků. Evropský geopark zahrnuje geotopy, které jsou výjimečné z hlediska vědeckého zkoumání, estetické hodnoty, osvětového využití a reprezentují geologické dědictví Evropy. Tyto lokality jsou vzájemně propojeny systémem značených, veřejně přístupných geologických (geosteze) a dalších naučných či turistických stezek. Většina lokalit prezentovaných v rámci evropského geoparku je součástí geologického dědictví, které doplňují ekologické, archeologické, montanistické, historické, etnografické a kulturní atraktivity. Evropské geoparky tvoří Síť Evropských geoparků. Řídící subjekt Evropského geoparku je oprávněn užívat a certifikát Evropského geoparku, kterým prokazuje, že jde o území rozvíjející se v souladu s principy Charty Evropských geoparků. Postup získání certifikátu je uveden na internetových stránkách Sítě evropských geoparků (www.europeangeoparks.org). O splnění podmínek získání certifikátu rozhoduje Koordináční výbor Sítě Evropských geoparků a certifikát uděluje řídícímu subjektu koordinátor Evropských geoparků. Jeho stěžejní ekonomickou a vzdělávací aktivitou je geoturismus a návazné podnikatelské aktivity např. v ekologickém zemědělství a uměleckém řemesle.

geologická expozice (geoexpozice) je výstava místních a regionálních hornin a minerálů, opatřená stručnou a ilustrativní interpretací. Může mít formu okružní naučné mikrostezky a případně altánu s interpretačními panely, může být součástí expozice v návštěvnickém centru či místním muzeu.

geopark je území, na němž se nalézají geologické dědictví na místní, regionální, národní, evropské či jiné kontinentální a globální úrovni. Tímto dědictvím na dané geografické úrovni výjimečným z hlediska vědeckého zkoumání, estetické a/nebo spirituální hodnoty či osvětového využití, jsou například skalní města, krasová území, archeologická, paleontologická naleziště, vulkanické jevy a také montánní a průmyslové dědictví s geologickým bohatstvím tradičně spojené (staré doly, hutě, atd.). Geopark disponuje strategií udržitelného rozvoje, má jasně definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou a osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat poslání geoparků. Geotopy na území geoparku jsou vzájemně propojeny systémem značených, veřejně přístupných geologických stezek (geosteze) a dalších naučných či turistických stezek. Na vybraných místech mohou být instalovány geologické expozice či 3D modely a další interpretační infrastruktury. Většina lokalit prezentovaných v rámci

geoparku je součástí geologického dědictví, které doplňují ekologické, archeologické, montanistické, historické, etnografické a další kulturní atraktivity. Jeho stěžejní ekonomickou a vzdělávací aktivitou je geoturismus a podnikatelské aktivity např. v ekologickém zemědělství a uměleckém řemesle. Posláním geoparku je ochrana, výzkum, prezentace, interpretace, popularizace a udržitelné využívání geologického dědictví. Smyslem geoparku je přiblížení geologického dědictví jeho obyvatelům a návštěvníkům a jeho významu pro život. Geopark vzniká na základě iniciativy místních aktérů. Místním obyvatelům je v maximální míře umožněno zapojit se do aktivit geoparku.

geoprůvodce (georanger) je vyškolený průvodce, který je schopen seznámit návštěvníky s územím formou zážitků, aktivního zapojení návštěvníků, příběhů a tím přispívat k jejich vzdělávání. Podle ZELENKA – PÁSKOVÁ (2012) je typem specializovaného průvodce a jeho aktivity odpovídají odbornému průvodci, který podává návštěvníkům odborný výklad zejména o geologických jevech, kultuře, historii, atraktivitách CR, hudbě, místní kuchyni aj.

geostezka (též geologická stezka) je tematická naučná stezka pro pěší či cykloturisty, zaměřená na geologické a baňsko-historické dědictví a zpravidla instalovaná v geoparcích za účelem prezentace a interpretace geologického dědictví krajiny a jejích vybraných geotopů a dalších krajinných zajímavostí. Představuje atraktivitu geoturismu, bývá vybavena výkladovými tabulemi (pokud možno horizontálního charakteru – kamenné sokly atd. nekomplikující výhled do interpretované krajiny), nebo pouhým vizuálním označením jednotlivých zastavení, jejichž atraktivity jsou popsány pomocí Bee tagg (resp. QR kódů) či ústně interpretovány místním geoprůvodcem, jenž je certifikován řídicím subjektem daného geoparku. Geostezku lze také pojmout jako kombinaci předchozích způsobů prezentace a interpretace. V ČR jsou geostezkou např. Naučná stezka Zlatý kůň (geopark Joachima Barranda), Riegrova stezka a další geostezky v NG Český ráj, Hornická naučná stezka v Kutné Hoře, Naučná hornická stezka Zlatý Chlum a na česko-polském pomezí Sudetská geotrasy (Geostrada Sudetska). Několik příkladů z dalších zemí: v SRN Volcano Route" v NP "Eifel", v USA rozsáhlá geostezka Ice Age Floods National Geologic Trail na územích států Montana, Idaho, Washington a Oregon, na Velikonočním ostrově geostezka o vytváření pukao – pokrývek hlavy soch moai. Doplněno podle PETRÁNEK A KOL. (2011).

geotop (z řečtiny Gé = země; topos = místo) je geologický útvar neživé přírody, který je schopen zprostředkovat znalosti a informace o vývoji Země a vzniku života na Zemi. Zpravidla je to geologicky zajímavá lokalita, která představuje významnou součást geologického dědictví, přičemž se současně jedná o atraktivitu geoturismu. Zahrnuje odkryvy hornin, zvláště těch, kde se nacházejí fosilní půdy, nerosty zvláštního zájmu, zkameněliny rostlin a živočichů, stejně jako jednotlivé přírodní jevy a jedinečné krajinné fenomény. Patří mezi ně především skalní výchozy, jeskyně, vodopády, krátery sopek, skalní okna, věže, brány a města, staré důlní štoly a naleziště zkamenělin a minerálů, minerální prameny atd., prezentované a interpretované především na území geoparků, kde bývají často propojeny v rámci geostezek.

geoturismus (též geologický cestovní ruch) je forma udržitelného CR, založeného na poznávání Země (Gé, Gaia) a jejího vývoje pomocí aktivního prožitku geologicky zajímavé krajiny s významným geologickým dědictvím.

Hlavními atraktivitami geoturismu jsou tzv. geotopy, zpravidla interpretované pomocí geostezek, přičemž současně jsou interpretovány všechny navazující fenomény krajiny včetně biologických a kulturních aspektů. Geoturismus se vyznačuje profesionálním populárně odborným výkladem a/nebo animací geoprůvodce a probíhá zejm. v geoparcích, např. v krasových oblastech, ve skalních městech, v paleontologicky zajímavých územích a bývalých hornických oblastech. Typickými geoturistickými aktivitami jsou např. montanistika, pěší turistika formou exkurze s odborným výkladem certifikovaného průvodce, amatérské rýžování zlata, georafting (rafting s poznáváním procesů a jevů vývoje Země, zpravidla s výkladem), geocaching, poznávání kulturní historie krajiny (návštěva archeoskanzenů, ekomuzeí, řemeslných dílen, degustace a nákup místních produktů atd.). Geoturismus posiluje místní identitu a podporuje místní produkci, rozvíjí místní znalosti a know-how (spolupráce s regionálními akademickými pracovišti) a podporuje používání regionálního značení místní produkce. Významné postavení má v geoparku podpora rozvoje původních obyvatel.

Globální síť geoparků podporovaná UNESCO (též Globální síť národních geoparků podporovaná UNESCO) je síť shromažďující geoparky již téměř všech kontinentů, které jsou certifikované buď v rámci dané kontinentální sítě geoparků (prozatím Síť Evropských geoparků podporovaných UNESCO coby regionální divize Globální sítě na základě tzv. Madonské deklarace), nebo přímo v rámci Sítě globálních geoparků (sídlo Čína).

Charta národních geoparků České republiky je základní ideový dokument sítě národních geoparků, vyjadřující jejich poslání a principy. Mezi ně patří zejména prezentace a propagace krajinného dědictví na základě principů udržitelného rozvoje, rozvoj a podpora geoturismu, prosazování racionální ochrany, zemědělství, tradičních řemesel a dalších původních hospodářských aktivit, propagace poznávání a zachování charakteru území v jeho celku, upevňování vazeb obyvatel ke krajině, spolupráce s místními podniky, propagace a podpora nových aktivit spojených s geologickým dědictvím, spolupráce s ostatními národními geoparky, podpora environmentální výchovy a vzdělávání, vědeckého výzkumu v naukách o Zemi, úsilí o uchování geologického dědictví a zákaz podílení se na komerčním prodeji vzácných geologických předmětů (zejm. minerálů a zkamenělin).

interpretace je v cestovním ruchu výklad, ucelené sdělení či jiná aktivita, objasňující návštěvníkům zejména podstatu, vývoj a význam jevů, procesů a objektů, které zpravidla tvoří atraktivitu CR či její součást. Má několik různých funkcí: zvýšení úrovně znalostí návštěvníků o destinaci včetně porozumění místní kultuře, historii, vývoji i tvarosloví krajiny apod., umocnění prožitku návštěvníků a snížení jejich ekologické stopy, environmentální bubliny a vede k optimalizaci dopadu jejich chování na kvalitu života a životní styl místní komunity. Typickou interpretací v geoparcích je výklad místního průvodce či geoprůvodce, výklad v hornickém muzeu, bývalém či funkčním lomu, štole, jeskyni, vyhaslé sopce či v blízkosti aktivní sopky, simulace síly a projevů zemětřesení a dalších geologických jevů i procesů v návštěvnických centrech, 3D filmy o vývoji Země, audioprůvodce, vzdělávací přednáška o geoparku, výklad v informační brožuře či na webové stránce geoparku, interpretační panel, výklad propojený na Bee Tagg či QR kód atd. Podle BENDER – EDMONDS (1992) interpretace

nemá pouze vzdělávací a výchovný efekt, ale také přispívá k posilování či dokonce tvorbě pozitivních emocí a vztahů k interpretovaným fenoménům. Současné interpretační metody v geoparcích se proto nevyhýbají umění, hrám či gastronomickým prožitkům (např. geocaching, koncerty v jeskyních, gurmánský CR ve spojení s naučným programem). Interpretace je zásadní součástí geoturismu.

kandidátský geopark je území připravující se na získání certifikátu národní geopark, které o udělení certifikátu již oficiálně požádalo a následně bylo Radou národních geoparků vyzváno k přípravě nominační dokumentace pro získání certifikátu národní geopark. Pokud území udělení certifikátu národního geoparku nedosáhne do 5 let od data uvedeného v žádosti, ztrácí přechodný statut kandidátský geopark. Poté již není možné žádost opětovně podat.

národní geopark je území, které reprezentuje geologické dědictví České republiky a disponuje strategií udržitelného rozvoje. Geopark má jasně definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou a osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat poslání geoparků. Národní geopark zahrnuje geotopy, které jsou výjimečné z hlediska vědeckého zkoumání, estetické hodnoty, osvětového využití a reprezentují geologické dědictví státu. Tyto lokality jsou vzájemně propojeny systémem značených, veřejně přístupných geologických (geostezek) a dalších naučných či turistických stezek. Většina lokalit prezentovaných v rámci národního geoparku je součástí geologického dědictví, které doplňují ekologické, archeologické, montanistické, historické, etnografické a kulturní atraktivity. Národní geoparky tvoří Síť Národních geoparků, která je koordinována Radou národních geoparků. Řídící subjekt národního geoparku je oprávněn užívat certifikát národního geoparku, kterým po dobu jeho platnosti (4 roky, poté vždy podmíněno revalidací) prokazuje, že jde o území rozvíjející se v souladu s principy Charty národních geoparků České republiky. Postup získání certifikátu je upraven příslušnou směrnicí Ministerstva životního prostředí České republiky. O splnění podmínek získání certifikátu rozhoduje Rada národních geoparků. Certifikát uděluje řídicímu subjektu národního geoparku ministr životního prostředí.

průvodce přírodou je průvodce, který se specializuje na výklad živé i neživé přírody včetně kulturní krajiny. Působí v ekoturismu a geoturismu zejména v chráněných územích, biosférických rezervacích a geoparcích. Certifikát průvodce přírodou uděluje MŽP ČR prostřednictvím expertních akreditovaných institucí (orgánů), které mohou kromě vlastního přezkoušení zájemcům poskytnout i vzdělávací kurz.

Rada národních geoparků České republiky je rada složená ze specialistů v geologických oborech zaměřených jak na výzkum, ochranu, prezentaci i propagaci geologického dědictví, tak i na udržitelný rozvoj a geoturismus. Tato skupina odborníků je poradním orgánem ministra životního prostředí ČR v záležitostech vzniku a rozvoje národních geoparků a dohlíží na naplňování Charty národních geoparků České republiky jednotlivými národními geoparky. Hodnotí potenciál území kandidujících na titul národní geopark a poskytuje konzultace řídicím orgánům geoparků při jejich přípravě na certifikaci geoparku.

Sít' Evropských geoparků je společenství Evropských geoparků pod patronací UNESCO, které je řízeno Koordinačním výborem v čele s koordinátorem a vicekoordinátorem. V polovině roku 2013 sestávala síť z 58 geoparků na území 19 evropských států, včetně NG Český ráj. Cílem sítě je koordinace činnosti členských geoparků pro zvyšování jejich kvality, kvality vzájemné spolupráce i synergických výsledků. Je makroregionální obdobou Sítě národních geoparků.

Sít' národních geoparků České republiky sdružuje všechny národní geoparky České republiky, kterým byl na základě doporučení (návrhu) Rady národních geoparků udělen ministrem životního prostředí certifikát národní geopark. V roce 2013 měla tato síť národní geoparky: NG Český ráj (zároveň je i Evropským geoparkem pod patronací UNESCO), NG Egeria (Karlovarský kraj), NG Geoloci (Tachovsko) a NG Železné hory.

specializovaný průvodce je průvodce vyškolený, trénovaný nebo vzdělaný pro určitou oblast aktivit nebo odborného výkladu (tematicky nebo regionálně, místně). Geoprůvodce je specializovaným průvodcem, dalšími jsou horský vůdce, sportovní instruktor, regionální nebo místní průvodce (např. průvodce po Praze, po chráněných územích), průvodce přírodou, průvodce na hradech a zámcích, v muzeích, galeriích atd.

udržitelný cestovní ruch naplňuje zájmy současných generací aktérů CR bez narušení práv generací budoucích, zajišťuje spravedlivý podíl místních obyvatel na profitu z existence geoparku a nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí i v dlouhodobé perspektivě jeho realizace. Je založen na koncepci rozvoje a plánování cestovního ruchu, jejímž cílem je ochrana a zachování geodiverzity, biodiverzity, kulturní diverzity a péče o životní prostředí ve všech jeho aspektech a respektování zájmů místních obyvatel. Koncepce udržitelnosti CR vedle orgánů veřejné správy zapojuje do optimalizace dopadů CR místní obyvatele a další aktéry CR a soustavně usiluje o konsenzus mezi různými zájmy využití geoparku.

Příloha 2 Charta národních geoparků České republiky

Národním geoparkem se může stát území, které reprezentuje geologické dědictví České republiky a disponuje strategií udržitelného rozvoje. Geopark má jasně definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou a osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat myšlenky geoparků. Národní geopark zahrnuje geotopy, které jsou výjimečné z hlediska vědeckého zkoumání, estetické hodnoty, osvětového využití a reprezentují geologické dědictví státu. Tyto lokality jsou vzájemně propojeny systémem značených, veřejně přístupných stezek a udržovány. Většina lokalit prezentovaných v rámci národního geoparku je součástí geologického dědictví, které doplňují ekologické, archeologické, montanistické, historické, etnografické a kulturní památky.

Národní geopark

- je řízen subjektem (právníkou osobou) s jasně definovanou strukturou, který v rámci daného území prosazuje ochranu, prezentaci a propagaci přírodního a kulturního dědictví na základě principu udržitelného rozvoje; prostředkem rozvoje je mj. cestovní ruch, zaměřený na poznávání Země (geoturismus);
- propaguje poznávání a zachování charakteru území v jeho celku, upozorňuje na ovlivnění společnosti a jejího vývoje geologií území;
- upevňuje vazby jeho obyvatel ke krajině, usnadňuje jim pochopení a přisvojení si dědictví krajiny, zapojuje se do obnovy přírodních a kulturních hodnot území a současně posiluje sounáležitost místního společenství;
- podporuje geoturismus, drobné zemědělství, tradiční řemesla a další původní hospodářské aktivity za účelem udržitelného rozvoje území;
- spolupracuje s místními podniky, propaguje a podporuje vytváření nových aktivit spojených s geologickým dědictvím; udržuje spolupráci s ostatními geoparky;
- podporuje environmentální výchovu a vzdělávání, vědecký výzkum v naukách o Zemi, podporuje zachování přirozeného prostředí;
- vytváří, zkouší a aplikuje metody uchování geologického dědictví;
- v rámci svých kompetencí a možností chrání geologické dědictví na svém území;
- nijak se nepodílí na komerčním prodeji vzácných geologických předmětů (zejm. minerálů a zkamenělin).

Certifikát „národní geopark“

Řídící subjekt geoparku je oprávněn užívat certifikát národního geoparku, kterým po dobu jeho platnosti (platnost čtyři roky, poté musí být NG revalidován) prokazuje, že jde o území rozvíjející se v souladu s principy Charty národních geoparků České republiky. Postup získání certifikátu je upraven příslušnou směrnicí Ministerstva životního prostředí České republiky. O splnění podmínek získání certifikátu rozhoduje Rada národních geoparků. Certifikát uděluje řídicímu subjektu národního geoparku ministr / ministryně životního prostředí.

Příloha 3 Návrh Rady národních geoparků na Směrnici MŽP ČR č. xx/2014 k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V Praze dne 2014
Č.j.: M/14/ENV/14

**SMĚRNICE MŽP č. xx/2014
k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní
geopark.
NÁVRH**

Článek 1
Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) rozhodlo² o vytvoření systému a sítě národních geoparků České republiky³. Sít' národních geoparků má sledovat evropsky i světově uznávané cíle v ochraně a prezentaci geologického dědictví, kterými jsou:
 - 1.1 zajištění udržitelného rozvoje pro budoucí generace všech zemí prostřednictvím zajištění ochrany a zabezpečení geologického dědictví;
 - 1.2 přijetí filozofie a strategie Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (dále jen „UNESCO“), týkající se národních geoparků sdružených v globální síti i v síti evropských geoparků, které se zaměřují na zlepšení vědeckého poznání, ochranu zdrojů, místní ekonomický rozvoj, respektování přírodního i kulturního dědictví, popularizaci přírodních věd, vzdělávání a propagaci turismu;
 - 1.3 zamezení aktivitám, které vedou k poškození geologického dědictví, včetně nezákonného obchodu s nerosty a fosiliemi;
 - 1.4 prohloubení mezinárodní spolupráce na poli ochrany i prezentace geologického dědictví a činnosti geoparků.
2. Tato směrnice vymezuje:
 - 2.1 pojmy „geopark“, „národní geopark“ a jejich základní poslání;
 - 2.2 pojmy „Charta národních geoparků České republiky“, „logo národních geoparků“, „sít' národních geoparků“ a „Rada národních geoparků“;
 - 2.3 návaznost na síť evropských a globálních geoparků;
 - 2.4 postup při podání žádosti o udělení certifikátu národního geoparku;
 - 2.5 postup při vydání rozhodnutí o udělení certifikátu národního geoparku, jakož i postup při vydání rozhodnutí o neobnovení certifikátu národního geoparku;⁴

² Viz bod č. 7 zápisu z porady vedení č. 1/2006, konané dne 19. 1. 2006.

³ V souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (zejm. § 2, § 11 a § 12).

⁴ Popsaný postup se neřídí zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů, tj. mimo jiné nelze ani podávat opravné prostředky proti rozhodnutím vydaným dle této směrnice.

2.6 revalidace národních geoparků

Článek 2

Vymezení pojmu geopark

1. Geopark je území, které:
 - a. zahrnuje geologické jevy zvláštního významu (a to jakékoliv velikosti) a skupiny geotopů, mající regionální a národní význam pro geovědy, geologickou vzácnost a reprezentující krajinu a její geologickou historii;
 - b. kromě geologických hledisek zahrnuje i fenomény geomorfologické, archeologické, ekologické a historické, kulturní a esteticky hodnotné prvky krajiny, které mohou být současně využívány pro udržitelný rozvoj cestovního ruchu;
 - c. má jasně určenou hranici a dostatečně velkou rozlohu na prezentaci geologických hodnot území tak, aby byl umožněn i udržitelný rozvoj příslušného území.
2. Národním geoparkem se rozumí geopark, nacházející se na území České republiky, jemuž byl udělen certifikát národního geoparku postupem uvedeným v čl. 6 této směrnice (na základě stanovených kritérií pro udělení certifikátu národního geoparku, uvedených v příloze č. 1 této směrnice – viz Příloha 4).
3. Cílem vytvoření národního geoparku je:
 - a. podporovat udržitelný rozvoj příslušného regionu;
 - b. umožnit vzdělávání veřejnosti o hodnotách příslušného regionu a přispět k výuce a výzkumu v geologických vědách;
 - c. prostřednictvím vhodných aktivit, neohrožujících bezprostředně geologickou hodnotu území, vzbudit zájem místní i turistické veřejnosti o poznání geologické hodnoty území;
 - d. prostřednictvím řídicího orgánu geoparku⁵ spolupracovat s orgány ochrany přírody a krajiny při vytváření vhodných produktů spojujících interpretaci geologického dědictví a jeho udržitelné využívání s aktivitami ekologicky šetrného cestovního ruchu;
 - e. ochrana a zachování geologického bohatství a geologických celků.
4. Kandidátským geoparkem se rozumí území připravující se na získání certifikátu národní geopark. Tento přechodný titul území získává na základě rozhodnutí Rady národních geoparků dle bodu 5 článku 4. Pokud dané území certifikátu národního geoparku nedosáhne do 5 let od data uvedeného v žádosti, ztrácí přechodný titul kandidátský geopark. Poté již není možné žádost opětovně podat.

⁵ Viz čl. 6 odst. 3 této směrnice.

Článek 3

„Charta národních geoparků České republiky“, „logo národních geoparků“, „certifikát národního geoparku“, „sít' národních geoparků“ a „Rada národních geoparků“

Charta národních geoparků České republiky je základním ideovým dokumentem sítě národních geoparků, vyjadřující jejich poslání a principy (viz Příloha 2).

1. Logo národních geoparků je marketingovým symbolem národních geoparků, které získávají právo jej užívat v okamžiku udělení certifikátu národního geoparku a ztrácejí jej v okamžiku jeho odnětí. Logo je vlastnictvím ministerstva, jde o registrovanou značku (viz Příloha 10).
2. Certifikát národního geoparku je osvědčením, které na základě podpisu Charty národních geoparků (viz Příloha 9) opravňuje řídicí subjekt geoparku užívat titul „národní geopark“ a logo národního geoparku (viz Příloha 10).
3. Sít' národních geoparků sdružuje národní geoparky České republiky, kterým byl na základě rozhodnutí Rady národních geoparků udělen ministrem životního prostředí (dále jen „ministr“) certifikát národního geopark. Seznam národních geoparků, které tvoří sít' národních geoparků, vede odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva.
4. Rada národních geoparků je poradním orgánem ministra a je složena ze zástupců a odborníků institucí z oblasti geologie, vzdělávání, archeologie, ochrany přírody a krajiny, památkové péče a specialistů na udržitelný rozvoj a cestovní ruch; ve své činnosti se řídí vlastním statutem a jednacím řádem⁶ (dále jen „Rada“).

Článek 4

Podání žádosti a rozhodnutí o udělení přechodného titulu „kandidátský geopark“

1. Žadatel, který má zájem získat pro navrhované území certifikát národního geoparku a stát se členem sítě národních geoparků musí být nejdříve zařazen na seznam kandidátských geoparků (viz ods. 6 tohoto článku). Za tímto účelem zasílá odboru ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva ve trojím vyhotovení svoji žádost o udělení certifikátu národního geoparku (dále jen „žádost“)⁷. Povinný obsah žádosti je blíže specifikován v odst. 1 a 2 přílohy č. 2 této směrnice (viz Příloha 7).
2. Žadatelem, zodpovědným za naplňování cílů budoucího národního geoparku, může být fyzická osoba, právnická osoba (např. i sdružení, obecně prospěšná společnost, nevládní nezisková organizace, územní samosprávný celek, muzeum nebo jiná instituce). Žadatel musí být klíčovým účastníkem⁸ v rámci regionu, jehož součástí je navrhovaný národní geopark, nebo musí předložit žádost společně s nejméně jedním klíčovým účastníkem, eventuálně doložit dohodu o spolupráci ve věci navrhovaného geoparku nejméně s jedním klíčovým účastníkem. Je-li

⁶ Rada národních geoparků byla zřízena příkazem ministra č.9/2007 ze dne 2. dubna 2007.

⁷ viz příloha č. 3 k této směrnici

⁸ klíčovým účastníkem se rozumí subjekt s výrazným vlivem na navrhované území, zejm. ve smyslu ekonomickém, kulturně vzdělávacím či environmentálním

území navrhovaného geoparku součástí některého velkoplošného zvláště chráněného území, je povinným klíčovým účastníkem příslušná správa chráněné krajinné oblasti nebo správa národního parku.

2. Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva zaeviduje každou doručenou žádost a zkontroluje, zda obsahuje všechny požadované náležitosti; v případě nedostatků vyzve žadatele k jejich odstranění. Neodstranění vytknutých nedostatků žadatelem do jednoho roku od doručení výzvy k jejich odstranění bude odborem ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva považováno za zpětvzetí žádosti.
3. Odbor územních vazeb ministerstva odešle zaevidovanou žádost k posouzení členům Rady nejpozději měsíc před jejím jednáním. Rada na svém nejbližším jednání posoudí pro účely svého rozhodnutí o zařazení na seznam kandidátských geoparků kvalitu a reprezentativnost geologického dědictví příslušného území, způsob jeho ochrany a prezentace. Znění tohoto posouzení je uvedeno v zápise z příslušného jednání Rady.
4. Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva vede seznam žádostí o udělení certifikátu národního geoparku (dále jen „seznam“), do kterého zařazuje žádost na základě rozhodnutí Rady.
5. O zařazení na seznam, případně o zamítnutí žádosti rozhoduje Rada na svém zasedání hlasováním. Při hodnocení navrhovaného území vychází z kritérií uvedených v příloze č. 1 (Příloha 4) této směrnice s důrazem na jedinečnost geologického tématu navrhovaného geoparku a představě jeho prezentace v rámci geoturismu.
6. Zařazením na seznam podle bodu 5 tohoto článku dané území získává přechodný titul „kandidátský geopark“ podle bodu 4 článku 2.

Článek 5

Rozhodnutí o udělení certifikátu národního geoparku

1. Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva písemně oznamuje žadateli rozhodnutí Rady o zařazení navrhovaného území na seznam do 15 dnů od zasedání Rady, na kterém bylo rozhodnutí přijato.
2. V případě záporného rozhodnutí Rady odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva vyzve žadatele, aby žádost doplnil⁹. Součástí výzvy je kromě zápisu z příslušného jednání Rady obsahujícím znění posouzení kvality a reprezentativnosti geologického dědictví příslušného území, způsobu jeho ochrany a prezentace ze strany Rady také výčet konkrétních nedostatků, případně bodů, které navrhované území nesplňuje a pro které nebude žádost zařazena na seznam. Neodstranění vytknutých nedostatků žadatelem do jednoho roku od doručení výzvy k jejich odstranění bude odborem územních vazeb ministerstva považováno za zpětvzetí žádosti. Takto odmítnutou žádost již nelze znovu opakovat.
3. V případě kladného rozhodnutí Rady odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva žadatele vyzve k vypracování nominačních dokumentů s podrobným popisem aktivit, které se v národním geoparku budou uskutečňovat, s návrhem formy a způsobu řízení národního geoparku (ustavení řídicích, výkonných a poradních orgánů geoparku),

⁹ Pokud se nejedná o smysluplný požadavek opakovat, je žadatel o uvedeném názoru Rady ve stanovisku informován.

s popisem plánu udržitelného rozvoje území, včetně popisu geoturistických aktivit (viz Příloha 4, body III., IV., V. a příloha č. 2 této směrnice – viz Příloha 7).

4. Žadatel po obdržení rozhodnutí o zařazení na seznam zasílá vypracovanou nominační dokumentaci¹⁰ ve trojím vyhotovení odboru ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva.
5. Rada zaslanou dokumentaci zhodnotí a při zjištění nedostatků vyzve žadatele prostřednictvím odboru ekonomických a dobrovolných nástrojů ministerstva, aby požadované dokumenty doplnil; součástí výzvy je i výčet konkrétních nedostatků, případně bodů, které navrhované území nesplňuje. O tom, zda nominované oblasti lze udělit certifikátu národní geopark a zařadit ji do sítě národních geoparků rozhoduje Rada hlasováním na svém zasedání. Rada do jednoho měsíce od příslušného zasedání zasílá toto rozhodnutí žadateli.¹¹
6. Certifikát národního geoparku uděluje ministr. Certifikát, vymezující název a řídicí subjekt národního geoparku, slavnostně předává ministr žadateli do jednoho měsíce od rozhodnutí Rady.

Článek 6

Revalidace národních geoparků

1. Revalidace národního geoparku probíhá formou opětovného zhodnocení území národního geoparku ve smyslu nominační dokumentace. Revalidaci provádějí vždy dva zvolení členové Rady (dále „inspektoři“), a to jednou za čtyři roky.
2. Inspektoři zejména sledují, zda rozvoj geoparku probíhá v souladu se skutečnostmi uvedenými v nominační dokumentaci, zda v jednotlivých oblastech činnosti národního geoparku dochází k pokroku a zda je naplňována Charta národních geoparků ČR.
3. Inspektoři podávají písemnou zprávu o výsledku revalidace s doporučením hodnocení národního geoparku Radě na jejím nejbližším zasedání po provedení revalidace. Toto hodnocení se vyjadřuje pomocí systému barevných karet. Zelená karta znamená uspokojivý pokrok národního geoparku ve smyslu Charty národních geoparků ČR a tedy obnovení certifikátu národního geoparku. Žlutá karta se uděluje při zjištění výrazných nedostatků v činnosti národního geoparku, přičemž Rada vyzve písemně řídicí subjekt národního geoparku, aby do dvou let nežádoucí stav napravil; v opačném případě nebude obnoven certifikát národního geoparku. Červená karta je vystavena v případě zjištění porušení či nenaplňování Charty národních geoparků ČR, případně při zjištění nedostatečného pokroku v jednotlivých oblastech činnosti národního geoparku, což znamená neobnovení certifikátu národního geoparku.

¹⁰ viz příloha č. 2 (Příloha 7) k této směrnici

¹¹ národní geopark je po svém vyhlášení automaticky zařazen do sítě národních geoparků

Článek 7

Návaznost na Sít' evropských geoparků

V rámci Evropy působí Sít' evropských geoparků¹² (dále jen „SEG“), která je součástí sítě globálních geoparků podporovaných UNESCO, takže člen SEG se následně stává i členem sítě globálních geoparků podporovaných UNESCO. Rada vydá na požádání národnímu geoparku vyjádření k jeho nominační dokumentaci, resp. žádosti o členství v SEG, a to s ohledem na kvalitu posuzované ze strany SEG z hlediska jedinečnosti interpretace geologických jevů daného území, personálního a finančního řízení národního geoparku, strategie udržitelného rozvoje s důrazem na rozvoj geoturismu a vtažení místních obyvatel do aktivit národního geoparku.

Článek 8

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem a je závazná pro všechny zaměstnance ministerstva.

Odborný gestor: odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů

Zpracovatel: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Mgr. Richard Brabec
ministr

Přílohy¹³:

Č. 1: Kritéria hodnocení území při nominaci na národní geopark (Příloha 4)

Č. 2: Náležitosti nominační dokumentace k žádosti o udělení certifikátu národního geoparku (Příloha 7)

Č. 3: Vzor žádosti o udělení certifikátu národního geoparku (Příloha 8)

Č. 4: Charta národních geoparků (Příloha 2)

Č. 5: Vzor certifikátu národního geoparku (Příloha 9)

Č. 6: Logo národních geoparků (Příloha 10)

¹² blíže na www.mzp.cz – „příroda a krajina“/, „obecná ochrana přírody a krajiny“/“geoparky“

¹³ nebyly kompletně a s tímto číslováním přiloženy k textu návrhu – duplicita s přílohami metodiky; jsou provedeny odkazy na obsahově shodné přílohy metodiky

Příloha 4 Kritéria hodnocení území při nominaci na národní geopark

I. Geologie a terén území navrhovaného národního geoparku

I.1 Území

- dostatečně velké území vymezené geologickými oblastmi, nebo katastry obcí;
- strategie ochrany před poškozováním geologického materiálu na celém území budoucího národního geoparku.

I.2 Geologické dědictví

- různé typy geotopů.

I.3 Přírodní a kulturní dědictví

Z hlediska environmentální osvěty, pěstování vztahu k životnímu prostředí a výkladu i následného chápání vzájemných souvislostí je přínosné, když kromě geologicky významných lokalit oblast nominující se na národní geopark disponuje i dalšími přírodními, případně kulturními hodnotami, které mají vztah k prezentovanému geologickému dědictví.

II. Řídící orgán národního geoparku

II. 1 Právní forma řídicího orgánu národního geoparku není exaktně dána, tj. může se jednat o fyzickou i právnickou osobu. Národní geopark musí být řízen subjektem, který je zodpovědný za komunikaci s dalšími subjekty v národním geoparku a za vypracování plánu na řízení národního geoparku.

II. 2 Národní geopark má již existující infrastrukturu cestovního ruchu, případně plán na její zřízení obsahující:

- informační/interpretační centrum;
- informační/interpretační panely;
- geologické stezky;
- muzeum orientované mimo jiné na geologické dědictví.

II. 3 Národní geopark má připravenou marketingovou strategii.

II. 4 Popis, jakým způsobem jsou naplňovány hlavní cíle národního geoparku, ochrana geologického dědictví a jeho interpretace, geoturismus.

II. 5 Jsou definovány zdroje financování chodu, správy národního geoparku – systém, dlouhodobý plán financování.

III. Informační, interpretační a výzkumné aktivity a environmentální osvěta:

III. 1 Informace a vzdělávací programy spojené s územím národního geoparku.

III. 2 Různé druhy výukových materiálů.

III. 3 Různé typy informací, interpretačních technik, propagačních materiálů o národním geoparku.

III. 4 Nabídky národního geoparku pro školy, univerzity a další vzdělávací, případně výzkumná zařízení, i pro děti předškolního věku.

III. 5 Geoprůvodci – nabídka a systém jejich služeb, minimálně 30% průvodců musí být obyvatelé obcí ležících na území národního geoparku, povinné minimum znalostí určeno Radou národních geoparků, zbytek územních specifikací, podmínek akreditace může být doplněn subjektem oprávněným k řízení národního geoparku.

III. 6 Výzkum a monitoring geotopů.

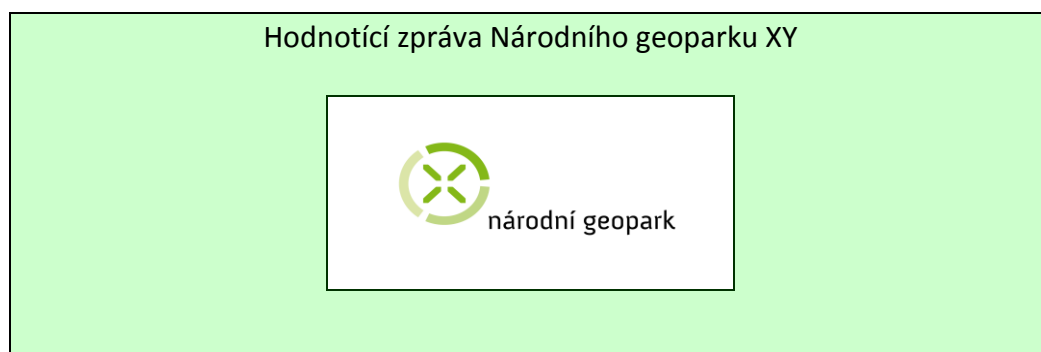
IV. Geoturismus

- IV.1 Existující informační centrum národního geoparku, včetně doby (denní, roční) jeho otevření pro veřejnost, nabídka, zaměření či specializace.
- IV.2 Veřejná doprava v národním geoparku, dostupné informace o možnostech jejího využití.
- IV.3 Informační a propagační materiály geoturistické nabídky.
- IV.4 Zajištěná infrastruktura pro turistické aktivity v národním geoparku.
- IV.5 Existující a doplňující služby geoturismu.
- IV.6 Systém návštěvnického managementu zahrnující průběžný monitoring pohybu návštěvníků, vzorců chování a názorů návštěvníků národního geoparku a vlivů cestovního ruchu nejen na horninové prostředí.

V. Regionální udržitelný rozvoj

- V.1 Podpora regionálních produktů.
- V.2 Tvorba a podpora regionálních geoproductů – např. knihy a další propagační materiály národního geoparku (keramika, upomínkové předměty, oděvy atd.).
- V.3 Aktivní zapojení místních obyvatel do činností národního geoparku.

Příloha 5 Hodnotící zpráva Národního geoparku XY

Hodnotitelé:

	Zaměření	Jméno hodnotitele	Podpis
1.	Geologie, geovědy		
2.	Regionální rozvoj a cest. ruch		

I. ÚVOD

1. Stručný všeobecný popis geoparku, resp. jeho současné situace

II. POKROK GEOPARKU VE SLEDOVANÝCH OBLASTECH

1. **Geologické dědictví** (rozvoj geověd, výzkum, inventarizace geotopů i negeologických atraktivit, dobrovolná ochrana geodědictví)
2. **Geoturismus** (služby, produkty, instituce, infrastruktura, kvalita a kvantita geoprůvodců, účast na veletrzích, geoturistický katalog, účast na veletrzích cestovního ruchu atd.)
3. **Posilování a obnovování vztahu člověk - Země** (environmentální vzdělávání, osvěta, interpretace - interpret. centra, muzea, geostezky, BeeTagy, letáky, webstránky, periodikum geoparku)
4. **Aktivity udržitelného (neturistického) rozvoje** (zapojování místních obyvatel (ekologické zemědělství, značení místní produktů, ekologické stavitelství, šetrná energie, umění a řemesla, pěstování tradic atd.)
5. **Spolupráce v rámci Sítě národních geoparků** (účast na společných akcích RNG - na jednáních a konferencích RNG, pořádání týdne národních geoparků, regionálních a národních konferencí, workshopů, soutěží)
6. **Mezinárodní spolupráce** (účast na mezinárodních konferencích zejména EGN a GGN, společné projekty, výměny, zahraniční stáže a návštěvy)
7. **Management a financování NG** (sídlo a rozpočet geoparku, investice, počet stálých i externích pracovníků, změny v manažerské struktuře)

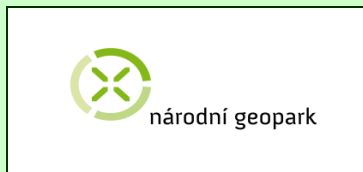
III. ZÁVĚR

1. Zásadní rizika a problémy NG
2. Příkladný pokrok
3. Doporučení k vyřešení identifikovaných problémů a rizik
4. Doporučení pro hlasování členů Rady národních geoparků

Datum provedení mise:

Příloha 6 Sebehodnocení revalidovaných geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy

Rada národních geoparků (RNG)

**Sebehodnocení revalidovaných geoparků
pro účely přípravy hodnotitelské zprávy**

(Dokument B)

červen 2014

1. Jméno národního geoparku

--

2. Revalidační období

Čtyřleté (režim zelené karty)	ANO	NE
Dvouleté (režim žluté karty)	ANO	NE
Termín revalidační mise		

3. Kontaktní osoba

Ředitel	
Geolog (geovědně zaměřený odborník)	
Odborník na regionální rozvoj	

Dokument B: Sebehodnotitelský dokument	Sebehodnocení	Úsudek hodnotitelů
Celkem dosažených bodů		
		Jméno:

Výsledný přehled hodnocení				
	Kategorie	Max. bodů	Sebehodn. ocenění	Hodnocení revalidátorů
I	Geologické dědictví (rozvoj geověd, výzkum, inventarizace geotopů i negeologických atraktivit, dobrovolná ochrana geodědictví)	100		
II	Geoturismus (služby, produkty, instituce, infrastruktura, kvalita a kvantita geoprůvodců, účast na veletrzích, geoturistický katalog, účast na veletrzích cestovního ruchu atd.)	200		
III	Posilování a obnovování vztahu člověk - Země (environmentální vzdělávání, osvěta, interpretace - interpret. centra, muzea, geostezky, BeeTagy, letáky, webstránky, periodikum geoparku)	200		
IV	Aktivita udržitelného (neturistického) rozvoje (zapojování místních obyvatel (ekologické zemědělství, značení místní produktů, ekologické stavitelství, šetrná energie, umění a řemesla, pěstování tradic atd.)	200		
V	Spolupráce v rámci Sítě národních geoparků (účast na společných akcích RNG - na jednáních a konferencích RNG, pořádání týdne národních geoparků, regionálních a národních konferencí, workshopů, soutěží)	100		
VI	Mezinárodní spolupráce (účast na mezinárodních konferencích zejména EGN a GGN, společné projekty, výměny, zahraniční stáže a návštěvy)	100		
VII	Management a financování NG (sídlo a rozpočet geoparku, investice, počet stálých i externích pracovníků, změny v manažerské struktuře)	100		
celkem		1000		

Tento formulář slouží jako podklad pro posouzení pokroku dosaženého ze strany revalidovaného geoparku za účelem obnovení certifikátu Národní geopark. Zástupci revalidovaného geoparku proto vyplní požadované údaje a v souladu se reálnou situací v území dle svého úsudku a svědomí obodují míru naplnění jednotlivých kritérií v rámci 7 kategorií a každé bodové hodnocení doplní velkým krátkým (v tezích, výčtem atd.) komentářem prokazujícím opodstatnění bodového sebehodnocení. Úkolem hodnotitelů je pak toto hodnocení přehodnotit vlastním úsudkem, a to na základě ověření uvedených faktů v terénu.

Neočekává se, že by revalidovaný geopark mohl dosáhnout 1000 bodů, avšak pokud nebude dosaženo v rámci každé z 7 kategorií alespoň 50% z uvedeného maxima bodů, nemůže být v Radě národních geoparků hlasováno o schválení obnovení certifikátu Národní geopark.

Uvádějí a hodnotí se pouze skutečnosti a data, vztahující se k revalidačnímu období!

Příloha 7 Náležitosti nominační dokumentace k žádosti o udělení certifikátu národního geoparku

1. Identifikace území

- 1.1 název nominovaného národního geoparku;
- 1.2 přesné vymezení území národního geoparku;
- 1.3 určení geografického regionu, kde se národní geopark bude nacházet;
- 1.4 rozloha národního geoparku;
- 1.5 popis osoby (subjektu) zodpovědné za řízení nominovaného národního geoparku (fyzická osoba: jméno a příjmení, trvalé bydliště, rodné číslo; právnická osoba: název, statutární orgán, sídlo, identifikační číslo).

2. Vědecký popis území

- 2.1 geologická územní charakteristika;
- 2.2 určení geologických lokalit, geotopů a jejich detailní popis;
- 2.3 charakteristika současného statusu ochrany územních hodnot;
- 2.4 seznam a popis nejvýznamnějších přírodovědně a kulturně cenných a významných lokalit, nacházejících se na území navrhovaného národního geoparku.

3. Argumenty pro nominaci území na národní geopark

- 3.1. analýza potenciálu území pro geoturismus a související udržitelně rozvojové a osvětové aktivity;
- 3.2. přehled stávajících institucí zabývajících se geologií v regionu navrhovaného národního geoparku;
- 3.3. způsob prosazování ochrany geologického dědictví, popis budoucích plánovaných akcí (vzájemné dohody o postupu, techniky řízení, spolupráce s krajskými i obecními samosprávami atd.);
- 3.4. doložení zájmu subjektů a klíčových účastníků působících v území (zejména souhlas dotčených obcí, případně klíčových podnikatelských subjektů v oblasti cestovního ruchu) o zapojení se do aktivit národního geoparku.

4. Současná situace území

- 4.1 popis hlavních ekonomických aktivit na území navrhovaného národního geoparku;
- 4.2 seznam a stručný popis spolupráce hlavních institucí spolupracujících na zajišťování udržitelnosti rozvoje navrhovaného území na národní geopark (např. agentury regionálního rozvoje, správy chráněné krajinné oblasti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, referáty životního prostředí obecních a krajských úřadů, referáty regionálního rozvoje krajských úřadů, místní nevládní organizace, sdružení zaměřená na udržitelný rozvoj regionu);
- 4.3 seznam a stručný popis spolupráce stávajících zařízení využitelných se souhlasem vlastníka pro posláním a potřeby národního geoparku.

5. Stručný návrh plánu aktivit navrhovaného geoparku na období 10 let a výhled na 20 let, zahrnující:

- 5.1. do budoucna plánovaná zařízení na podporu geoturismu;
- 5.2. plánované investice do inventarizace, interpretace a udržitelného využívání geologických hodnot národního geoparku;

5.3. finanční rozvahy aktivit navrhovaných v plánu a výhledu, forma zdroje finančních prostředků na realizaci projektů.

6. Popis politiky udržitelného rozvoje a význam geoturismu v tomto kontextu

7. Vyjádření zástupce územně dotčených obcí a místně příslušného hejtmána (hejtmanů).

8. Další dokumentační podklady

8.1 povinné:

- mapa s podrobným zakreslením hranice území národního geoparku;
- mapa významných geologických a nejvýznamnějších přírodních a kulturních lokalit;
- mapa infrastruktury národního geoparku s vyznačením cyklostezek, naučných tras, dopravních linek a informačních center.

8.2 nepovinné:

- fotografie
- videonahrávky;
- doložení shody záměrů národního geoparku s územně plánovací dokumentací obcí ležících v národním geoparku;
- dohody, stanovy právnických osob (obecně prospěšná společnost, sdružení).

Žádost o udělení titulu národní geopark

Kraj:

Fyzická osoba

Trvalé bydliště:

Rodné číslo:

Právnícká osoba

Statutární orgán právnické osoby (jméno, příjmení, funkce, bydliště):

Tel: Fax:

Sídlo:

IČ:

Fyzická osoba

Jméno, příjmení, titul:

Trvalé bydliště:

Rodné číslo:

Právnícká osoba

Název a právní forma:

Statutární orgán právnické osoby (jméno, příjmení, funkce, bydliště):

Tel: Fax:

Sídlo:

IČ:

Klíčový účastník bezvýhradně souhlasí s použitím a zveřejněním své identity.¹

(podpis klíčového účastníka)¹⁴

4. Rozloha a vymezení území geoparku:

[illegible]

31

5. Stručný popis geologických lokalit a geotopů:

6. Stručný popis přírodních a kulturních hodnot území:

Žadatel bezvýhradně souhlasí s použitím a zveřejněním své identifikace¹⁵.

Jméno, příjmení, titul žadatele:

podpis žadatele:

V dne

Žádost se předkládá trojmo na adresu:

Ministerstvo životního prostředí, odbor ekonomických a dobrovolných
nástrojů ministerstva

Vršovická 65, Praha 10

¹⁵ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha 9 Vzor certifikátu národního geoparku

 národní geopark	Ministerstvo životního prostředí	Certifikát č. xx / Certificate No. xx Pro období / for the period xx. xx. 20xx – xx. xx. 20xx
--	----------------------------------	--

Ministerstvo životního prostředí České republiky / Ministry of the Environment of the Czech Republic
uděluje / grants

Certifikát Certificate

Národní geopark National Geopark

XXXX

Název geoparku / Name of the Geopark

XXXX

Řídící subjekt geoparku / Managing Subject of the Geopark

XXXXX

Ředitel/ka geoparku / Manager of the Geopark

Certifikace je udělena na základě podpisu Charty národních geoparků.
The certificate is granted on the base of signature of the Charter of National Geoparks.

V případě Radou národních geoparků doloženého porušení jejích principů budou certifikát
a logo národního geoparku certifikovanému území odebrány.
In the case of a violation of principles Charter of National Geoparks (proved by the Council of the National
Geoparks) the certificate and logo of the National Geopark will be taken away.

xx. xxx. 20xx / xx* of xxx. 20xx

Richard Brabec
Ministr životního prostředí

 Vytlačeno na papír původem z lesů se standardem FSC

Příloha 10 Logo národních geoparků

Obr. 4 Logo národních geoparků ČR. Zdroj: NÁRODNÍ GEOPARK (2012)

Příloha 11 Informační minimum pro zahájení přípravy geoparku, resp. jeho certifikaci na národní geopark

Jako národní geopark lze certifikovat pouze již dobře fungující geopark!

Certifikát „Národní geopark“ je platný na dobu 4 roky, poté je nutné jej obhájit před Radou národních geoparků prokázáním dosaženého pokroku ve sledovaných oblastech, zejména v prezentaci, interpretaci, ochraně a výzkumu geologického dědictví (resp. dědictví Země), v zapojení místních obyvatel a v zodpovědném a k životnímu prostředí přátelském cestovním ruchu (geoturismu) a souvisejícím regionálním rozvoji.

Procedurální postup nominace je popsán na stránkách národních geoparků: <http://www.narodnigeoparky.cz> (Rada národních geoparků/Materiály RNG, zejm. směrnice).

V první fázi je dobré si vypracovat **studii proveditelnosti s důrazem na hodnocení tzv. geoturistického potenciálu** (geologická významnost – národní úroveň a přitažlivost pro environmentálně ohleduplný cestovní ruch zaměřený na geologický výklad všech aspektů krajiny, tedy geoturismus) a dle směrnice zpracovat Žádost o udělení titulu národní geopark (Příloha č.3 k č.j. ke Směrnici).

Především je nutné si uvědomit, že **geopark je projektem celé na něm žijící komunity** a je tedy nezbytné v první řadě tuto záležitost předběžně konzultovat a diskutovat se zástupci odborných, zájmových i občanských sdružení v regionu a v případě jejich podpory získat jasnou představu o tom, co by geopark jako geoturistický projekt měl jeho návštěvníkům i obyvatelům přinést), **jaké bude jeho ústřední moto (tzv. geoturistické téma geoparku), v čem bude reprezentativní** a tedy jedinečný a jaké budou jeho dlouhodobé cíle co se týče kvalitativních změn zejm. v prezentaci, interpretaci, ochraně a výzkumu geologického dědictví, zapojení místních obyvatel, zodpovědném cestovním ruchu (geoturismu).

Naprosto nezbytné je zajistit:

- **kvalifikovaného geologa a odborníka na regionální rozvoj a CR**, oba s detailní znalostí území geoparku, jako interní členy týmu plánovaného geoparku,
- **financování provozu a rozvoje geoparku pokud možno na 4 roky dopředu** (doporučuje se vícezdrojové financování na základě uzavření dohody), životaschopnou organizační strukturu a efektivní management geoparku.

Příloha 12 Projekt přípravy vzniku národního geoparku

1. ZDŮVODNĚNÍ PROJEKTU

1.1 Geoturistický potenciál území

- Doložit významnost a zaměření geoturistického potenciálu, neuvádět pouze geologické úkazy, ale představit též další, např. kulturně historické, archeologické a krajinně ekologické zajímavosti. Uvést, které krajinné dědictví má obzvláštní význam pro místní obyvatele.
- Představit nosné téma připravovaného národního geoparku (NG) a způsob jeho stávající a/nebo zamýšlené prezentace a interpretace v rámci udržitelného cestovního ruchu, environmentálního vzdělávání a osvěty.
- Zmínit stávající a zamýšlené směry vědeckého výzkumu území.
- Doložit zájem místních obyvatel o vznik NG a připravenost klíčových aktérů (od mezinárodní a lokální úroveň) spolupracovat na vzniku a fungování geoparku. Představit koordinační tým přípravy geoparku, zejména experta na geologii a experta na regionální rozvoj a CR, doporučuje se mít v týmu odborníky také z dalších oborů (např. archeolog, antropolog, ekonom, manažer, zoolog, botanik).

1.2 Vazba na strategické dokumenty

Uvést strategické dokumenty, pokud možno konkrétní pasáže a cíle, ze kterých se při koncipování daného NG vychází, např.:

- Charta národních geoparků,
- Charta Evropských geoparků,
- Evropská úmluva o krajině,
- strategické dokumenty EU (např. Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu),
- Strategický rámec udržitelného rozvoje v ČR,
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR (MMR ČR),
- Státní politika životního prostředí,
- Státní program ochrany přírody a krajiny,
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR,
- Krajské koncepce ochrany přírody a krajiny,
- strategie rozvoje příslušného regionu (mikro)regionu či MAS,
- Strategie regionálního rozvoje ČR (MMR ČR),
- Základní směry pro udržitelný evropský cestovní ruch; Usnesení Evropského parlamentu o nových perspektivách a nových výzvách pro udržitelný evropský cestovní ruch (2004/2229 (INI)), Úřední věstník Evropské unie 33, C 193 E/325 - C 193 E/333, 17. 8. 2006.

2. REALIZACE PROJEKTU

2.1 Popis současného stavu

- Nezabývat se minulým vývojem na úkor popisu současného stavu, ale jasně popsat stávající způsob řízení připravovaného NG, kvantitu i kvalitu lidských zdrojů (kmenoví i smluvní pracovníci), způsob koordinace cestovního ruchu na území plánovaného NG, prezentace a výkladu geologického a souvisejícího krajinného dědictví návštěvníkům (návštěvnická infrastruktura – geostezky, návštěvnické a interpretační centra, průvodcovská činnost, propagační a osvětový materiál, programy,

akce) včetně přehledu prezentovaných atraktivit (v minim. členění na geotopy a další atraktivity krajiny), formu a intenzitu spolupráce s místními aktéry, motivace a způsob zapojení místních obyvatel do vznikajícího národního geoparku.

- Stav a výsledky výzkumu v rámci navrhovaného NG.
- Doložit fyzicko-geografickou mapu NG (s vyznačením turistických atraktivit a administrativním členěním) s jasně stanovenými hranicemi NG.
- Uvést, co a proč je třeba dopracovat, rozvinout a financovat – identifikovat, co chybí, aby vznikl kvalitní národní geopark. Klíčové je včasné a intenzivní zapojení místních obyvatel.
- Uvést možnosti bezbariérového zpřístupnění (resp. popsat jeho potenciál) alespoň části atraktivit v území geoparku, jakož i příp. infrastruktury (zejména ubytovací a stravovací kapacity, dopravní možnosti, instituce a úřady apod.)

2.2 Popis stavu, kterého má být realizací projektu dosaženo

Představit vizi řešeného území po skončení projektu:

- Uvést jméno a podrobněji popsat nosné geoturistické téma připravovaného NG
- Popsat způsob řízení budoucího NG, zejména právní formu řídicího subjektu NG, sídlo/kancelář NG, vlastní organizační strukturu, finanční management a způsob zapojení místních aktérů do ní).
- Popsat cílový stav výzkumu v rámci navrhovaného NG.
- Charakterizovat propagační a medializační chování NG – cílový stav PR internetové stránky, občasník NG, propagační materiál atd.)
- Zmínit případnou ambici stát se Evropským geoparkem pod patronací UNESCO.
- Popsat cílový stav systému zvyšování kvalifikace místních obyvatel v oblasti udržitelného cestovního ruchu (školení geoprůvodců, podnikatelů v ekoturismu, geoturismu atd.).
- Popsat cílový stav spolupráce s institucemi geovědního a turistického charakteru, zejména s univerzitami, muzei, organizacemi destinačního managementu, regionální pobočkou KČT.
- Popsat cílový stav řízení (geo)turismu – návštěvnická infrastruktura, rezervační a regulační systémy, způsob spolupráce s destinačním managementem, geoturistické produkty (program pro děti a rodiny s dětmi, studenty, seniory, handicapované návštěvníky, dílny, exkurze atd.).
- Popsat formu a intenzitu zapojení jednotlivých skupin místních obyvatel a dalších klíčových aktérů do činnosti geoparku.

2.3 Způsob, jakým bude tohoto stavu dosaženo

Uvést aktivity, které povedou k odstranění mezery mezi cílovým (2.2) a stávajícím (2.1) stavem – popsat dílčí aktivity projektu včetně postupu jejich technického provedení:

- Uvést, jakým způsobem bude zpracována nominační dokumentace na NG (kdo, jak, za kolik, do kdy).

- Popsat, jakým způsobem bude dosaženo funkčního managementu NG (po organizační i finanční stránce, včetně zvyšování kvalifikace).
- Jakým způsobem bude vybudováno administrativní zázemí geoparku (kancelář, výpočetní technika, telefon atd.) a jak bude financován jeho provoz, včetně konkrétního rozpočtu na příští 4 roky.
- Jakým způsobem bude vytvořena internetová stránka, kdo a jak ji bude spravovat, spolupracovat s médii, připravovat tiskové zprávy, články, letáky.
- Popsat způsob mapování, resp. vytváření databáze geologických, geomorfologických a dalších geoturistických atraktivit a návrhu jejich prezentace a interpretace (avšak do procesu rozhodování, které geolokalitě a krajinné atraktivity budou či nebudou zpřístupněny pro cestovní ruch, musí být zapojeni klíčoví aktéři – jde o velmi citlivou záležitost s velmi podceňovaným dopadem na kvalitu života místních obyvatel). V rámci návrhu prezentace atraktivity by měla být uvedena „únosná“ forma intenzity a „únosná“ forma návštěvnosti.
- Popsat, jakým způsobem bude vybudována navržená návštěvnická infrastruktura, jak bude zajištěno její provozování a údržba.
- Popsat, jak budou vypracovány a realizovány geoturistické produkty.
- Popsat konkrétní způsoby motivace a vlastního zapojení klíčových aktérů a jednotlivých skupin místních obyvatel do činnosti geoparku (participace na přípravných aktivitách NG, anketární šetření, propagace hráčů ze strany NG, společné plánování činnosti NG, soutěže, brigády, (vele)trhy, slavnosti, školení atd.). Uvést efekty ostatních aktivit projektu z hlediska získávání podpory ze strany místní komunity a jejího aktivního zapojení.
- Popsat podrobně agendy jednotlivých členů projektového týmu.

3. CÍLOVÉ SKUPINY

3.1 Vymezení cílových skupin

Uvést konkrétní klíčové aktéry CR v rámci zásadních cílových skupin, např.:

- pracovníky návštěvnických a turistických informačních center, muzeí, knihoven atd.,
- vlastníky pozemků,
- odbornou veřejnost (vzdělávací a výzkumné organizace, profesní sdružení, Rada národních geoparků atd.),
- umělce,
- podnikatele,
- zájmová sdružení a spolkové organizace,
- místní obyvatele (vč. rodin s dětmi, studentů, seniorů a handicapovaných občanů a jejich asistencí),
- místní samosprávu,
- média,
- návštěvnickou veřejnost (resp. konkrétní segmenty návštěvníků, na které chce NG zacílit).

4. VÝSTUPY A RIZIKA PROJEKTU

4.1 Výstupy (indikátory) projektu

Výstupy projektu vyjádřit pokud možno ve formě měřitelných indikátorů.

4.2 Analýza rizik projektu

Provést detailní a územně specifickou analýzu rizik, a to včetně návrhu preventivních opatření, posoudit tedy např.:

- rizika nezájmu o navrhovaný NG ze strany návštěvníků,
- riziko nedostatku financí na tematicky a časové návazné aktivity,
- možnost zamítnutí nominace ze strany Rady národních geoparků,
- nedostatečné odborné zázemí při budování NG,
- neshoda aktérů při přípravě strategie ochrany a udržitelného využívání geologického dědictví,
- možné střety s ochranou přírody či památkovou péčí.

5. ROZPOČET

Předložit tabulky s podrobným rozpočtem a časovým harmonogramem projektu.

5.1 Slovní komentář k rozpočtu

Zhodnotit vyváženost rozpočtu z hlediska poměru osobních nákladů, investic a externích dodávek. Osobní náklady i honoráře externistů musí být přiměřené nárokům na kvalifikaci vyžadovanou pro jejich kvalitní provedení. Náklady na koordinátora (manažera) projektu by neměly přesáhnout 60%. Největší část prostředků projektu by měla směřovat na pokrytí aktivit, jejichž výstupy přispějí zásadním způsobem k dlouhodobému fungování NG.

Příloha 13 Formulář pro úspěšný produkt geoparku

Název produktu

Název geoparku, v rámci kterého se produkt uskutečnil

Datum konání (příp. časové rozmezí trvání)

Místo konání

Stručný popis produktu – cca 10 vět (co bylo impulsem pro vznik produktu, jaká je jeho náplň, čím je atraktivní, co návštěvníkům nabízí, významné součásti produktu apod.)

Cílová skupina (komu je produkt určen)

Zájem médií – pokud se informace o produktu objevily v jakékoli formě v médiích (případně je možné přiložit webový odkaz)

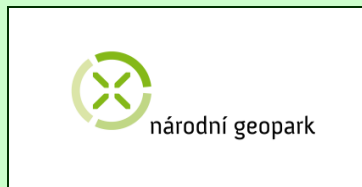
--

Fotografie

Fotografie produktu zasílejte prosím jako přílohu e-mailu, nebo je vložte do tohoto dokumentu.

Příloha 14 Postup provádění mentorství a inspekce v kandidátských a národních geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy

Rada národních geoparků (RNG)

Postup provádění mentorství a inspekce v kandidátských a národních geoparcích a přípravy hodnotitelské zprávy

ÚVOD

Tento dokument je návodem pro provádění poradenských (mentorských) a hodnotitelských (evaluačních a revalidačních) inspekcí v kandidátských a národních geoparcích za účelem posuzování jejich připravenosti stát se národním geoparkem či (v případě revalidace) posuzování míry pokroku naplňování Charty národních geoparků ČR pravidelně po 4 letech. Též uvádí postup zpracování hodnotitelské zprávy.

Tento návod vychází z obdobného materiálu Sítě evropských geoparků pod patronací UNESCO a ze zkušeností z inspekci prováděných v rámci této sítě.

Role hodnotitelů (mentorů)

Hodnotitelé (mentori) kandidátských a národních geoparků poskytují technické a poradenské služby při:

- dosahování žádoucího pokroku ze strany národního geoparku v rámci revalidačního období;
- hodnocení žádostí aspirujících území (kandidátských geoparků);
- přípravě nominační dokumentace kandidátského geoparku;
- monitoringu stavu a pokroku stávajících národních geoparků;
- školeních a seminářích;
- managementu informací;
- komunikaci a propagačních aktivitách;
- zprostředkování mezinárodní asistence (poradenství, návštěvy atd.) a
- nastavení obecného standardu managementu a rozvoje národních geoparků.

Za účelem transparentnosti a věrohodnosti celého procesu je každý hodnotitel (mentor) povinen doručit předsedovi RNG svůj životopis, vyzdvihující relevantní zkušenosti.

HODNOCENÍ / REVALIDACE (MENTORSTVÍ)

Procedura

Shromažďování dat

Doručená nominační dokumentace je předsedou a místopředsedou RNG zkontrolována z hlediska kompletnosti dle Směrnice k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark a poté elektronicky postoupena hodnotitelům i ostatním členům RNG. V případě revalidační inspekce musí být jmenovaným hodnotitelům ze strany hodnoceného národního geoparku poskytnuty též původní nominační dokumentace, původní hodnotitelská zpráva a jakékoliv předchozí hodnotitelské zprávy (např. žádost o udělení certifikátu národního geoparku) či sebehodnotitelské zprávy, a to nejpozději měsíc před vlastní inspekcí.

Inspekce v terénu

Inspekce jsou prováděny 2 hodnotiteli, kteří jsou vysláni posoudit nominaci (revalidaci) na místě a diskutovat ji s řídícím subjektem geoparku, zástupci krajských a místních samospráv, podnikatelů, občanských iniciativ a zájmových sdružení atd. Skutečnosti uvedené v nominační dokumentaci musí být ověřeny na místě ve spolupráci se zodpovědným manažerem, stejně jako obsah sebehodnotitelského dokumentu (Dokument A). Hodnotitelé radí zástupcům hodnoceného území, jak dosáhnout zlepšení apod., ale **nenaznačují nijak výsledek inspekce**. V případě revalidační inspekce je procedura obdobná, s tím, že hodnotitelé ověřují ještě informace uvedené v revalidačním dokumentu (Dokument B).

Hodnocení v terénu

Hodnotitelská zpráva je součástí celé procedury hodnocení a je vnitřním materiálem RNG, která rozhoduje o jeho distribuci. Hodnotitelé v ní mohou RNG poskytnout na zvážení 2 nebo 3 alternativy rozhodnutí.

Při hodnocení žadatelského (hodnoceného) území jako geoparku je třeba vzít v úvahu kritéria vycházející z Charty národních geoparků ČR a v rámci revalidace při hodnocení pokroku geoparku je nutné se zaměřit také na doporučení uvedená v předchozí hodnotící zprávě (v rámci předchozí evaluace / revalidace).

Závěrečná doporučení. Hodnotitelé i zástupci hodnoceného území si musí být vědomi, že v rámci vlastní inspekce se nečiní žádná rozhodnutí. Hodnotitelé nesmí za žádných okolností naznačit pravděpodobný výsledek inspekce. Toto rozhodnutí je výsostně v rukou RNG.

Hodnotitelská / revalidační zpráva

A. Hodnotitelská zpráva (pro kandidátský geopark)

Délka hodnotitelské zprávy (bez grafiky) nesmí přesáhnout 6 normostran. Text by měl být výstižný a stručný s minimem odborné terminologie. V závěru musí být doporučení pro geopark (ve struktuře výroční zprávy) a doporučení (návrh) pro rozhodnutí RNG.

Alternativy doporučení (návrhu) pro rozhodnutí RNG:

1. Kandidátský geopark vyhlásit národním geoparkem (bez výhrad).
2. Kandidátský geopark vyhlásit národním geoparkem s doporučeními (jejich splnění bude posuzováno až v rámci revalidace).
3. Kandidátský geopark nevyhlásit národním geoparkem, ale odložit toto rozhodování do té doby, dokud nebudou připomínky implementovány, maximálně však do 5 let od data žádosti o udělení certifikátu národního geoparku.
4. Kandidátský geopark nevyhlásit národním geoparkem (odmítnutí nominace).

Není zde žádný prostor pro podmíněčné udělení certifikátu „národní geopark“. Hodnotitelé musí být v jejich hodnoceních maximálně striktní. Jejich komentáře a doporučení (zejm. v oblasti územní integrity) a managementu budoucího NG jsou často zásadní pro další nominační postup kandidátského geoparku, představují v podstatě diagnózu žadatelského území.

B. Revalidační zpráva (pro hodnocení národního geoparku po 4 letech)

Alternativy doporučení (návrhu) pro rozhodnutí RNG:

- “Zelená karta” je navržena, pokud národní geopark dosáhl požadovanou úroveň v revalidačním dokumentu a jestliže hodnotitelé usoudili, že národní geopark nemá žádné zásadní problémy, že je provozován v souladu s principy Charty národních geoparků ČR a že ve sledovaných oblastech vykazuje prokazatelný pokrok. V tom případě je národní geopark revalidován na další 4 roky, resp. RNG navrhne ministru životního prostředí certifikát „národní geopark“ prodloužit).
- “Žlutá karta” je navržena, pokud národní geopark nedosáhl požadovanou úroveň v revalidačním dokumentu a/nebo jestliže hodnotitelé usoudili, že národní geopark má nějaké zásadní problémy, že není provozován v souladu s principy Charty národních geoparků ČR a/nebo že ve sledovaných oblastech nevykazuje dostatečný pokrok. V tom případě národní geopark obdrží seznam nalezených nedostatků včetně doporučení a návrhů opatření pro jejich řešení. Národní geopark má 2 roky na zlepšení situace a realizaci sady doporučení a opatření, poté bude provedena další revalidační inspekce. Tato další inspekce sice prověřuje zejm. míru naplnění sady doporučení a návrhů opatření z minulé revalidace, ale je to kompletní revalidační mise.
- Jestliže je národní geopark již držitelem “Žluté karty” a jestliže v rámci další revalidační inspekce není dosažen standard “Zelené karty” pak mu RNG udělí “Červenou kartu” a nenavrhne ministru životního prostředí certifikát „národní geopark“ prodloužit.

Role hodnotitele (mentora)

Hodnotící inspekce (mentorství) jsou prováděny dvěma hodnotiteli. Hodnotitelé jsou vybíráni na základě jejich profesního zázemí a zkušenosti s geoparky, jejich obeznámenosti s dokumenty a pravidly fungování RNG a případně Sítě evropských a Sítě globálních geoparků a pro jejich vhlad, který mohou přinést hodnocenému území.

Inspekční (mentorská) návštěva území navrhovaného (revalidovaného) národního geoparku hodnotiteli je sice jen součástí celého evaluačního procesu, ale má velký význam díky pozornosti místních a regionálních médií a setkání s významnými regionálními politiky. Je tedy potřebné disponovat znalostmi o fungování a pravidlech národních, evropských a globálních geoparků a schopností srozumitelně objasnit tyto koncepty a způsob jejich realizace.

Hlavní cíle mentorství

- 1) systematicky sledovat postup a pokrok geoparku v rámci plnění doporučení uvedená v poslední hodnotící zprávě (v rámci poslední evaluace / revalidace) a doporučení učiněných ze strany RNG obecně;
- 2) monitorovat též stav a pokrok v oblastech sledovaných výroční zprávou
- 3) poskytovat konzultaci při každoroční přípravě této zprávy
- 4) usilovat o průběžné stanovování diagnózy navrhovaného či revalidovaného geoparku z hlediska jeho silných a slabých stránek, včetně jeho příležitostí a rizik
- 5) sledovat, do jaké míry aktivity a instituce geoparku korespondují s jeho ústředním tématem.

Hlavní cíle inspekce

- 1) seznámit se se všemi aspekty navrhovaného (revalidovaného) národního geoparku
- 2) projít jeho nominační dokumentaci a sebehodnocení a další k nominaci přiložené dokumenty
- 3) pozorně prošetřit jeho limity, hrozby a management
- 4) diskutovat a zdůraznit zejména způsob vzájemné spolupráce geoparků
- 5) předložit konstruktivní komentáře a případně doporučení.

Čas potřebný na provedení hodnotitelské inspekce je do značné míry závislý na velikosti a komplexitě území hodnoceného kandidátského (revalidovaného) národního) geoparku. Doporučuje se minimálně 2 celé dny (bez cesty tam i zpět).

Je důležité, aby si hodnotitelé byli vědomi toho, že jsou v území jen nezávislí posuzovatelé. Rozhodnutí o udělení (či prodloužení platnosti) certifikátu Národní geopark není činěno v průběhu inspekce a hodnotitelská zpráva je interním dokumentem RNG. Nezbytnost zůstat nestranný je zásadní a neopominutelná. Hodnotitelé si musí být vědomi příslušných etických a kulturních ohledů, které protokol vyžaduje.

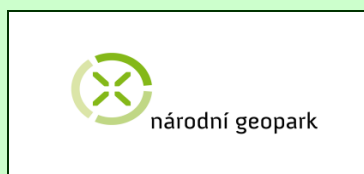
Logistika

Veškerá organizace inspekční cesty je zajištěna navrhovaným (revalidovaným) národním geoparkem. Je nutné zejména připravit program hodnotící či mentorské inspekce, resp. itinerář a zajistit související dopravní přesuny a v případě hodnotící inspekce poskytnout tyto podklady Radě národních geoparků a hodnotitelům nejméně 3 týdny před jejím uskutečněním. Navrhovaný (revalidovaný) geopark hradí hodnotitelům veškeré náklady. Ty zahrnují dopravu do navrhovaného (revalidovaného) národního geoparku i zpět, místní dopravu, stravu i ubytování a jakékoli další náklady, které hodnotitelům v rámci inspekce vznikly, jako např. parkování, kopírování.

Hodnotitelé by měli být vhodně vybaveni do terénu. Musí si s předstihem nastudovat nominační dokumentaci a měli by si obstarat základní reference a propagační materiál o hodnoceném území či národních, evropských či globálních geoparcích obecně.

Příloha 15 Výroční zpráva Národního geoparku XY

Rada národních geoparků (RNG)

Výroční zpráva Národního geoparku XY

Uváděny jsou pouze skutečnosti, které jsou nové za sledovaný rok!!!

- Geovědy, výzkum, inventarizace geotopů i negeologických atraktivit
- Geoturismus (služby, produkty, instituce, infrastruktura), kvalita a kvantita geoprůvodců, účast na veletrzích, geoturistický katalog atd.
- Environmentální vzdělávání, osvěta, interpretace – návštěvnická a interpretační centra, muzea, fyzicky i virtuálně (Bee Tagg, QR kódy) značené geostezky a naučné stezky, letáky, webové stránky, periodikum geoparku aj.
- Aktivitty udržitelného (neturistického) rozvoje, zapojování místních obyvatel (ekologické zemědělství, značení místní produktů, ekologické stavitelství, šetrná energie, umění a řemesla, pěstování tradic, aktivity směřující vstříc ohroženým skupinám spoluobčanů, tj. rodinám s dětmi, seniorům, handicapovaným, atd.)
- Spolupráce v rámci Sítě národních geoparků, účast na společných akcích RNG (účast na jednáních a konferencích RNG, pořádání týdne geoparků, regionálních a národních konferencí, workshopů, soutěží)
- Mezinárodní spolupráce (účast na mezinárodních konferencích zejm. EGN a GGN, společné projekty, výměny, zahraniční stáže a návštěvy)
- Management a financování NG (sídlo a rozpočet geoparku, investice, počet stálých i externích pracovníků, změny v manažerské struktuře)
- Přednosti a příležitosti geoparku, co se povedlo – příklad dobré praxe pro ostatní geoparky
- Rizika a problémy NG, co se nepovedlo – příklad dobré praxe pro ostatní geoparky
- Reakce na nález hodnotitelů, revalidační zprávu.

7.9. Řídicí subjekt národního geoparku zpracovává každoročně do konce ledna výroční zprávu, jejíž povinnou součástí je popis aktivit, kterými reaguje na připomínky z hodnotící zprávy. Obsah výroční zprávy je uveden v příloze (Příloha 15). Pro popis aktivit geoparku je vhodné využívat benchmarking. Při hodnocení aktivit, kterými reaguje Řídicí subjekt geoparku národního geoparku na připomínky z hodnotící zprávy, využívá Rada národních geoparků vizuální markery (viz Tab. 1, sloupec indikátor míry vyřešení).

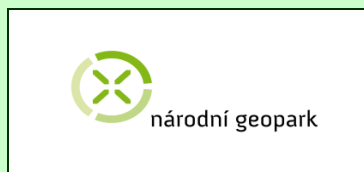
- 7.10. V průběhu 4 roku hodnoceného období připraví řídicí subjekt národního geoparku revalidační dokument, který zašle Radě národních geoparků jako základní podklad pro prodloužení certifikátu národního geoparku.
- 7.11. Rada národních geoparků vyšle dva pověřené mentory/inspektory, kteří celé období na území národního geoparku působili na hodnotící misi. Pověřeni inspektoři připraví pro Radu národních geoparků hodnotící zprávu včetně nových doporučení pro následující revalidační období.
- 7.12. Rada národních geoparků hlasuje o udělení certifikátu národnímu geoparku na další 4 roky. Pokud je udělení certifikátu na další 4 roky odhlasováno, Rada národních geoparků doporučí ministrovi životního prostředí ČR udělení tohoto certifikátu.
- 7.13. Je zahájena další perioda revalidace.

Tab. 2 Hodnocení způsobu řešení připomínek z hodnotitelské zprávy. Sloupec „Indikátor míry vyřešení připomínky“ využívá barevného značení – červená – nesplněno, žlutá – splněno z 1/4, hnědá – splněno z 1/2, modrá – splněno ze 3/4, zelená – zcela splněno.

Číslo a text připomínky	Způsob jejího řešení	Indikátor míry vyřešení připomínky
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Příloha 16 Sebehodnocení kandidátských geoparků pro účely přípravy hodnotitelské zprávy

Rada národních geoparků (RNG)

**Sebehodnocení kandidátských geoparků
pro účely přípravy hodnotitelské zprávy**

(Dokument A)

3. Jméno kandidátského geoparku

--

4. Adresa kandidátského geoparku

Adresa sídla kandidátského geoparku:	
Telefon:	
Email:	

3. Velikost území (km²)

--

4. Kontaktní osoba

Ředitel	
Geolog (geovědně zaměřený odborník)	
Odborník na regionální rozvoj	

5. Prohlášení O přijetí pravidel Charty národních geoparků ČR: „Četli jsme Chartu národních geoparků ČR a souhlasíme s jejími principy a pravidly“

Jméno	Pozice	Datum
Podpis		

Dokument A: Sebehodnotitelský dokument	Sebehodnocení	Úsudek hodnotitelů
Celkem dosažených bodů		
		Jméno:

Výsledný přehled hodnocení

	Kategorie	Max. bodů	Sebehodnocení	Úsudek hodnotitelů
I	Výběr území	100		
II	Geologické a krajinné dědictví a jeho interpretace	300		
III	Geoturismus, environmentální vzdělávání, udržitelný rozvoj	300		
IV	Management navrhovaného NG	200		
V	Nominační dokumentace	100		
celkem		10000		

I) Výběr území (max. 100 bodů)

1. jméno navrhovaného NG – nakolik symbolizuje geoturistické téma navrhovaného geoparku (max. 30 bodů)
2. vhodnost lokalizace NG – nakolik jde o reprezentativní geologický jev v ČR a není již prezentován jiným NG? (max. 40 bodů)
3. rozloha a kompaktnost území – míra žádoucího překryvu území navrhovaného NG s územním celkem geologického fenoménu, který prezentuje (max. 30 bodů)

II) Geologické a krajinné dědictví a jeho interpretace (max. 300 bodů)

1. výstižnost definování geologického fenoménu, který bude (pokud možno společně s vybraným kulturním fenoménem) hlavním tématem navrhovaného NG (max. 70 bodů)
2. seznam a popis hlavních geologických a geomorfologických lokalit na území navrhovaného NG (jejich reprezentativnost vzhledem ke geoturistickému tématu navrhovaného NG; max. 70 bodů)
3. seznam a popis hlavních negeologických lokalit krajiny navrhovaného NG (jejich různorodost a vhodnost v kontextu geoturistického tématu navrhovaného NG; max. 40 bodů)
4. stávající a /nebo plánovaný způsob interpretace vedených geologických a ostatních lokalit – pro odborníky, běžné návštěvníky, postižené, děti (i nejmenší), použití moderních technologií (3D, Bee tagg atd.) a inovativních přístupů k interpretaci (napojení na umění atd.; max. 70 bodů)
5. současný status ochrany těchto lokalit a péče o ně (max. 50 bodů)

III) Geoturismus, environmentální vzdělávání, aktivity udržitelného rozvoje (max. 300 bodů)

1. geoturistický potenciál navrhovaného NG (přitažlivost geoturistického tématu) (max. 50 bodů)
2. kvalita a kvantita geoturistické infrastruktury (přístupné a interpretované geotopy, geostezky, návštěvnická centra, muzea atd.) (max. 50 bodů)
3. lidský potenciál – kvantita a kvalita geoprůvodců, jejich školení atd. (max. 50 bodů)

4. kvantita a kvalita stávajících geoinstitucí a geoaktivit v navrhovaném NG (max. 50 bodů)
5. způsob napojení prezentace negeologických atraktivit v území navrhovaného NG na geoturistické téma navrhovaného NG (max. 50 bodů)
6. současné a plánované neturistické aktivity udržitelného rozvoje provozované ve spolupráci s navrhovaným NG (ekologické zemědělství, značení místní produktů, ekologické stavitelství, šetrná energie, ...; max. 50 bodů)

IV) Management navrhovaného NG (max. 200 bodů)

1. řídicí subjekt území – vhodnost formy, připravenost řídicího subjektu (max. 50 bodů)
2. sídlo geoparku – adekvátnost pro fungování NG (max. 30 bodů)
3. míra podpory místními autoritami a dalšími aktéry geoparku (univerzity, NNO, soukromé firmy, profesní i občanská sdružení) – existence dohod s těmito aktéry (max. 40 bodů)
4. existence, kvalita a reálnost strategie ochrany, prosazování a rozvoje geologického a souvisejícího krajinného dědictví území - stávající a připravované aktivity, současné a budoucí akce (např. v rámci strategie kraje, mikroregionu, MAS atd.; max. 30 bodů)
5. současná a budoucí finanční situace geoparku (max. 50 bodů)

V) Nominační dokumentace (max. 100 bodů)

1. aktuálnost a úplnost dat (max. 20 bodů)
2. věrohodnost a faktičnost uvedených informací (jsou doloženy či alespoň uvedeny zdroje; max. 30 bodů)
3. reálnost a smysluplnost budoucích záměrů (max. 50 bodů)

VI) Rizika a problémy navrhovaného NG (sestupně dle míry závažnosti – nebodováno)

VII) Přednosti a příležitosti navrhovaného NG (sestupně dle významu – nebodováno)

Tento formulář slouží jako podklad pro posouzení připravenosti kandidátského geoparku na udělení certifikátu Národní geopark. Zástupci kandidátského geoparku proto vyplní požadované údaje a v souladu se svou nominační dokumentací a reálnou situací v území dle svého úsudku a svědomí obodují míru naplnění jednotlivých kritérií v rámci 5 kategorií a každé bodové hodnocení doplní velkým krátkým (v тезích, výčtem atd.) komentářem prokazujícím opodstatnění bodového sebehodnocení. Úkolem hodnotitelů je pak toto hodnocení přehodnotit vlastním úsudkem, a to na základě ověření v nominační dokumentaci uvedených faktů v terénu.

Neočekává se, že by kandidátský geopark mohl dosáhnout 1000 bodů, avšak pokud nebude dosaženo v rámci každé z 5 kategorií alespoň 50% z uvedeného maxima bodů, nemůže být v Radě národních geoparků hlasováno o schválení udělení certifikátu Národní geopark.